

GO4GOD

Handleiding
voor de vormselcatechese

oktober 2007

Een uitgave van CCV Antwerpen Diocesane Pastorale Dienst

Inhoudstafel

- 3   **Inleiding**
- 4   **Achtergrondvisie**
      Geloofsinitiatie op nieuwe wegen
      Een kernmap als afslanking?
      Kans tot differentiëren
      Een nieuwe bril
      Begeleiding
- 6   **Korte inhoud van de vier thema's + rode draad**
- 7   **Opbouw**
- 8   **Thema 1: Water**
      Achtergrondinformatie
      Doelstellingen
      Materiaal
      Liedsuggesties
      Verloop van de bijeenkomst voor catechese in grote groep
      Als je in kleine catechesegroepjes werkt
      Symbool als cadeau voor de vormselviering
- 14   **Thema 2: Handen**
      Achtergrondinformatie
      Doelstellingen
      Materiaal
      Liedsuggesties
      Verloop van de bijeenkomst voor catechese in grote groep
      Als je in kleine catechesegroepjes werkt
      Symbool als cadeau voor de vormselviering
- 19   **Thema 3: Olie**
      Achtergrondinformatie
      Doelstellingen
      Materiaal
      Liedsuggesties
      Verloop van de bijeenkomst voor catechese in grote groep
      Als je in kleine catechesegroepjes werkt
      Symbool als cadeau voor de vormselviering
- 24   **Thema 4: Vuur**
      Achtergrondinformatie
      Doelstellingen
      Materiaal
      Liedsuggesties
      Verloop van de bijeenkomst voor catechese in grote groep
      Als je in kleine catechesegroepjes werkt
      Symbool als cadeau voor de vormselviering
- 30   **Bijlagen**

Inleiding

Beste gebruiker van deze map

De voorbereiding op het vormsel is doorheen de jaren erg veranderd. De motivatie en de achtergrond van de jongeren die we in onze catechese ontmoeten, is erg verschillend. De tijd die aan catechese besteed wordt, is soms erg beperkt.

In vele groepen leeft de vraag: "Welke inhoud kunnen we meegeven?"

Vanuit deze gegevenheid besloot de werkgroep **BKV** (Begeleiding Katechisten Vormsel) enige tijd terug om een kernmap samen te stellen. Nu is het dan zover ... een nieuwe map voor de vormselvoorbereiding ligt klaar!

We hopen dat je, vooraleer je aan de slag gaat, toch eerst de tijd neemt om onze visie door te nemen.

Je zal meteen merken dat deze map niet volledig is: niet alles wat tot een catechesewerking behoort, is hierin opgenomen. Zo zal je geen voorbereidende vieringen (naamopgave – kruisjesoplegging) en ook geen uitgewerkte vormselviering terugvinden.

Voor de vormselviering zelf is het interessant om de nota van de bisschop hieromtrent te (her)lezen. Je vindt de volledige tekst, evenals een kort artikel hierover, terug op de website waar u deze handleiding hebt gedownload.

In deze map zijn ook geen ouderavonden voorzien. We verwijzen hiervoor naar de bestaande uitgave 'Eén of andere avond', ook een uitgave van CCV Antwerpen, waarin een heleboel concrete mogelijkheden te vinden zijn.

Wat vind je dan wel in deze map? Er zijn vier bijeenkomsten uitgewerkt, in de eerste plaats voor groepscatechese (in grote groep). We geven telkens ook tips om dezelfde activiteit in kleine groepen te laten doorgaan. Elke bijeenkomst heeft een bepaald thema, je vindt de korte inhoud van de vier thema's op blz. 6.

Telkens is er een creatieve kennismaking met het thema, een bijbelverhaal met verwerking en een link naar elementen uit de vormselviering en / of het leven als christen.

Ook vind je bij elk thema enkele liedsuggesties. Deze liederen zijn ook verkrijgbaar op CD. Deze CD 'Go4God' wordt te koop aangeboden bij CCV-Antwerpen, Groenenborgerlaan 149, 2020 Antwerpen, tel 03 287 35 83, mail: antwerpen@ccv.be.

En onze plannen? Nu deze map klaar is, stellen we ons weer nieuwe doelen...

Het is onze bedoeling om tijdens het komende werkjaar aanvullingen bij deze map te voorzien. We denken hierbij aan een verwerking naar ouders toe. Op een aantal plaatsen kiezen parochies / federaties er immers voor om de catechese thuis door de ouders te laten verzorgen. Het spreekt voor zich dat we deze vorm van catechese zorgvuldig moeten voorbereiden. Vanuit de aanzetten die deze map biedt, maken we tegen de zomer van 2008 materiaal voor deze "thuiscatechese".

Ook denken we eraan om tips toe te voegen voor vieringen als een naamopgave en de kruisjesoverhandiging.

We houden je op de hoogte!

Achtergrondvisie

1. Geloofsinitiatie op nieuwe wegen ...

Sedert de vernieuwing van de vormselcatechese in het begin van de jaren 70, maakte de leefwereld van jongeren ingrijpende veranderingen door. Een vormeling uit 1977 zag zich geconfronteerd met een kleine, overzichtelijke leefomgeving waarin hij schoorvoetend nieuwe vriendschappen uittestte. Een vormeling 30 jaar later surft rond in een eindeloos landschap van virtuele contacten, elektronische spelen en communicatiemiddelen en weet zo zijn opvoeder herhaaldelijk te verbazen. Je kan wel zeggen dat de taak van opvoeder er nu vooral in bestaat de keuze van jongeren eerder te begeleiden dan te plannen.

Ook initiatie in kerk en geloof kwam onder spanning staan. Jongeren die hun weg vinden naar de vormselvoorbereiding komen daar vaak ook "al surfend" aan. Met andere woorden: geen enkele vormeling is vanuit zijn gezin op dezelfde wijze bij de parochie betrokken als een andere. Ook de 'gezinnen' zelf zijn erg verscheiden. De ene passeert er haast toevallig om een liturgische dienst te ontvangen, een andere ontdekt tot zijn verrassing dat er een parochiegemeenschap bestaat, een derde - meestal kleine - groep kent de parochiekerk van binnenuit.

2. Een "kernmap" als afslanking?

Voor al deze jonge mensen organiseren wij "catechese" als initiatie in het geloofsleven. Het is duidelijk dat het traject daartoe niet langer voor iedereen hetzelfde kan of hoeft te zijn. Maar de parochie staat wél voor de uitdaging *allen* een traject aan te bieden. Vanuit die spanning kwam deze 'kernmap' tot stand. Hij wil aan de hele groep vormselkandidaten een kernachtig traject aanbieden, bestaande uit vier stappen. Deze vormen het *verkondigende aanbod*. Deze vier stappen kunnen aangeboden worden als vier activiteiten van 1u30 à 2u. Je kan ook twee activiteiten combineren zodat je de vormselcatechese samenbalt tot 2 dagen. Of misschien kies je voor één voorbereidend weekend waarin je alle vier de stappen aanbiedt. De plaatselijke situatie zal bepalen welke de beste keuze is.

Het zou goed zijn dat jongeren die nauwer bij de kerkgemeenschap betrokken (willen) zijn, naast deze kernachtige catechese een *verdiepend aanbod* kunnen vinden dat het geheel catechetisch weet uit te diepen. Over hoe we dat zien, lees je meer in punt 3.

Beschouw deze "kernmap" dus niet als een afslanking, maar als een uitdaging om de catechese te herbekijken. Deze map vraagt zeker om een ruimere "omkadering". Verkondiging verwijst naar catechese en daagt uit tot méér ...

3. Kans tot differentiëren!

Een kernmap als verkondigingskans zou best ingebed worden in een open aanbod van geloofsverdieping. De beginsituaties en motivaties van vormelingen en hun ouders zijn ook zo uiteenlopend, dat je niet langer aan iedereen hetzelfde kan of moet aanbieden; we moeten dus differentiëren. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt tussen twee soorten aanbod.

1. Aan alle vormelingen samen wordt één kernachtig programma aangeboden. Voor deze groep is de kernmap bedoeld. Hij wil dus enkel voor dit onderdeel een *aanbod* zijn dat één boeiende initiatiekans biedt voor de **hele groep** vormelingen.

2. Daarnaast wordt aan de jongeren die zich meer betrokken voelen ook een kans tot verdiepende activiteiten aangeboden. Daartoe vind je in deze map geen concrete

suggesties. Wél kan je hiervoor inspiratie vinden in de (vroegere) parochiële vormselhandleiding of vanuit de ervaring van kinderwoorddiensten op zondag. Het programma vormselcatechese dat tot hiertoe in de parochie gebruikt werd, biedt wellicht verschillende verdiepende werkvormen en inhoud. Uit al deze bestaande mogelijkheden kan je zelf een aanbod ontwikkelen voor een kleine **keuzegroep** van geïnteresseerden. Mogelijk kan dit keuzeaanbod groeien vanuit een gezamenlijk initiatief van de federatie! Neem gerust contact op met onze dienst, als je hieraan wil beginnen.

Bij de start van het werkjaar wordt aan de vormeling en de ouders een keuze aangeboden: iedereen maakt het kernaanbod mee, maar wie wil kan zich daarnaast ook voor het verdiepende aanbod inschrijven. Zo wordt de groep gedifferentieerd, wat beantwoordt aan de aanwezige verschillen in betrokkenheid.

4. Een nieuwe bril

Wat we vandaag op school leren, voldoet niet langer voor ons hele leven. Men spreekt over levenslang en levensbreed leren.

Ook in de catechese met twaalfjarigen moeten we deze nieuwe 'bril' opzetten. Initiëren in geloof is ook niet langer een zaak van (kleine) kinderen alleen, geloofsinitiatie is een weg van levenslang en levensbreed leren. Geloven vandaag beperkt zich niet tot een kindergeloof; het wil groeien en een zinvol levensproject aanbieden voor elke volwassene. Deze manier van kijken doet ons de vormselvoorbereiding ook anders zien. We beschouwen de voorbereiding zeker niet als de initiatie van 'de laatste kans'. Zo moeten we niet langer iedereen hetzelfde pakket willen aanbieden; het leven biedt nog meer kansen tot initiatie, ook ná het vormsel! De groeiende aandacht in de kerk voor catechese met (jong)volwassenen wil daar immers op inspelen.

Wie beslist om niet gevormd te worden of wie gevormd wordt na een kernachtige voorbereiding, heeft later nog kansen om het geloof op het spoor te komen naar aanleiding van ervaringen die misschien veel meer impact kunnen hebben.

Voor de (parochie)catechese betekent dit dat we niet meer al onze energie hoeven te richten op het in stand houden van een sterk uitgebouwde vormselvoorbereiding. Wél worden we uitgedaagd om meer ruimte te scheppen voor een permanent kader van catechese met volwassenen én kinderen.

Vele catechisten beschouwen dit als een onoverzichtelijke hinderpaal, o.a. omdat ze de catechese met volwassenen als een zoveelste taak erbij krijgen, maar ook omdat ze denken dat zij de ouders moeten gaan 'bekereren'. En dat is nu juist niet de bedoeling.

Volwassenencatechese wil in de allereerste plaats zeggen: binnen de eigen catechistengroep zelf de vraag stellen naar de beleving van je eigen geloof. Doe dat vooral omdat je er zelf deugd aan kan beleven. Dan ontbrandt er misschien een vuur dat ook voor sommige ouders van vormelingen aantrekkelijk wordt ...

5. Begeleiding

Je begrijpt: deze map lijkt een uitweg voor wie weinig mogelijkheden ziet, maar ze is in feite een aanleiding om de catechese te hervormen.

Wie zich in dit avontuur stort, doet er goed aan de federatie erbij te betrekken. Daarenboven staan op de diocesane dienst medewerkers ter beschikking om je hierbij te inspireren en te ondersteunen. Aarzel niet om contact op te nemen met CCV-Antwerpen, Groenenborgerlaan 149, 2020 Antwerpen, op het nummer: 03 287 35 83 of via mail: antwerpen@ccv.be.

Korte inhoud en rode draad

Leading ...

*in een nieuwe, keitoffe groep leeftijdsgenoten,
samen de handen uit de mouwen steken
en zeggen: "we gaan ervoor!",
en onverwacht
een eigenaardig cadeautje ontvangen
dat me tegendraads megavurig maakt
voor God.*

Thema 1: **WATER**

in een nieuwe, keitoffe groep leeftijdsgenoten

Doelen: kennismaken, symbolische betekenis van water ontdekken, de band leggen met het doopsel en vormsel via de doopbeloften en de hernieuwing ervan én zich engageren in de voorbereiding op het vormsel.

Thema 3: **OLIE**

onverwacht een eigenaardig cadeautje ontvangen

Doelen: het vormselsacrament als een bijzonder geschenk ervaren, de symboolwaarde van olie en zelf verbinden met Bijbelteksten en het vormsel.

Thema 2: **HANDEN**

samen de handen uit de mouwen steken en zeggen: "we gaan ervoor"

Doelen: symbolische betekenis van handen ontdekken, de band leggen met de handoplegging bij het vormsel, je eigen inzet voor anderen (de hand uitsteken) verbinden met Jezus' kiezen voor kleine en gekwetste mensen, inzet voor je medemens als een betekenis van het vormsel ontdekken.

Thema 4: **VUUR**

dat me tegendraads megavurig maakt voor God

Doelen: vanuit Bijbelse en liturgische bronnen de symboolbetekenis van vuur als roeping, belofte, liefde, kracht en bezieling ontdekken, de band leggen met de kerk als gemeenschap van vurige, begeesterde gelovigen, de gave van de Geest bij het vormsel als uitdaging erkennen om mee enthousiast voor Jezus te worden.

Opbouw

1. Bij elke activiteit vind je vooraan wat **achtergrondinformatie**: waarom kozen we voor dit thema, wat is belangrijk om weten voor de catechist. Deze achtergrondinformatie is dus niet bedoeld om letterlijk door te geven aan de vormelingen.
2. Daarna vind je telkens de **doelstellingen**.
3. Er is voor elke bijeenkomst een lijstje van het nodige **materiaal** voorzien.
4. Ook **liedsuggesties** vind je bij het begin van elk thema. Deze liederen kan je terugvinden op de bijhorende CD (zie blz. 3).
5. Vervolgens vind je de uitwerking van de activiteiten voor **catechesemomenten in grote groep**.
  - We starten telkens met een gezamenlijk moment: we stellen voor om elke keer een lied te zingen. Je vindt alle liedjesteksten terug in bijlage 9.
  - Aan de hand van een toneeltje worden de vormelingen dan bij het thema gebracht. De catechisten zorgen op voorhand voor een 'kunstwerk' i.v.m. het thema van die bijeenkomst.
  - Er volgen dan enkele activiteiten, meestal in kleinere groepjes.
  - Voor elke bijeenkomst hebben we ook minstens één Bijbelverhaal gekozen. Soms wordt dit in grote groep voorgesteld, het gebeurt ook wel eens in kleinere groepjes. We namen telkens fragmenten uit de kinderbijbel 'Het grote avontuur van God en mens' van Kolet Janssen. Deze fragmenten werden niet toegevoegd aan deze map; je kan best zelf een exemplaar van die jongerenbijbel aanschaffen (ISBN 90 80829 02 1, Davidsfonds, 2004))
  - Het slotmoment gaat elke keer in grote groep door.
6. Ook voor wie **in kleine catechese groepen** werkt (thuiscatechese) zijn de vier bijeenkomsten uitgewerkt. Je vindt de aangepaste werkvormen op het einde van elk thema.
7. We kiezen ervoor om van elke bijeenkomst een **symbool** te bewaren. Op het einde van elke activiteit vind je hiervoor een suggestie. Deze symbolen (4) worden door de catechisten verzameld en bewaard tot het vormsel. Dan worden ze meegegeven als herinnering. Eventueel kunnen deze symbolen tijdens de vormselviering aan bod komen en zo een link vormen met de voorbereidende bijeenkomsten.

Thema 1: Water

Achtergrondinformatie

Een belangrijk moment tijdens de vormselviering is de hernieuwing van de doopbeloften. Toen de vormelingen het doopsel ontvingen, werden ze sacramenteel opgenomen in de gemeenschap van de christenen. Vermits in onze kerk meestal kleine kinderen worden gedoopt, zijn het de ouders die hiervoor de keuze maken. Het doopsel met water bestond al in Jezus' tijd; hij zelf liet zich immers door Johannes dopen in de Jordaan. Dit teken symboliseert zijn bekering tot een leven dat aan God toegewijd wordt. In het water stappen, erin ondergaan en er weer uitkomen, wekt ook de herinnering aan de uittocht van het Joodse volk in de Bijbel. Daarin beseffen gelovigen hoe God kiest voor verdrukte mensen. Machtsverhoudingen worden omgekeerd. "God bevrijdt zijn volk" zingen gelovigen al sinds millennia. In Jezus komt er nog een dimensie bij: als hij uit het water komt, ziet hij een duif die de heilige Geest symboliseert en hoort hij Gods stem die zegt: "Jij bent mijn geliefde zoon, in wie ik vreugde vind". Tot elke dopeling richt God deze woorden ook vandaag. En vormelingen ontvangen - in het verlengde daarvan - de heilige Geest. Tijdens de vormselviering hernieuwen vormelingen dan ook hun doopgeloften. Dit betekent dat ze dan zelf uitspreken dat ze een volgeling van Jezus willen zijn en bij die gemeenschap willen horen.

Tip: Je kan de vormelingen tijdens de vormselviering een kruisje laten maken met het doopwater, nét voor de hernieuwing van de doopbeloften. Op die manier wordt er een link gelegd tussen doopsel en vormsel.

Doelstellingen

De vormelingen

- maken kennis met elkaar en leren elkaar beter kennen.
- staan stil bij wat je met water kan doen en wat water met mensen doet.
- ontdekken de symbolische betekenissen van water .
- staan stil bij het verschil tussen een gebruiksvoorwerp en een symbool.
- herkennen water als centraal symbool bij het doopsel.
- leggen de band tussen vormsel en doopsel via de vernieuwing van de doopbeloften tijdens de vormselviering
- engageren zich als groepje om samen op weg te gaan naar het vormsel.

Materiaal

Kopieën van de liederen (zie bijlage 9)
CD-speler en CD 'Go4God'
glazen schaal of bokaal
keitjes/kiezelsteentjes (liefst verschillende soorten, voor elke vormeling één)
kan(nen) met water
glas(zen)
lepel(s) (of spuitje, beker,...)
kleurvloeistof
schelpen
papier en karton
lijm, teken- of schildergerei
papieren bloemen (op dik papier, vormpje zie bijlage 1)
eventueel: waterplantje, kruikje,...
bijbel 'Het grote avontuur van God en mens'
lege flessen of afbeeldingen van water voor het starttoneel

Doorschuifspel

Organisatie

Elk groepje neemt zijn bokaal / schaal uit de kennismaking overal mee.

Elke activiteit gaat door op een bepaalde plaats, liefst telkens in een ander lokaal, maar het kan ook in de verschillende hoeken van een groot lokaal.

Voor elke activiteit voorzie je 15 minuten, doorschuiftijd inbegrepen.

De groepjes doen samen met hun catechist de eerste opdracht. Dan vertrekt elk groepje naar een volgende plaats. Dit wordt nog twee keer herhaald zodat alle groepjes na 1u vier verschillende opdrachten gedaan hebben (weliswaar in een verschillende volgorde).

Spreek op voorhand af wie naar waar doorschuift!

De catechisten blijven ter plaatse om aan een volgende groep dezelfde opdracht uit te leggen. Op die manier leren de vormelingen ook de andere catechisten kennen.

Het is praktisch als iemand van de catechisten na 15 minuten een sein geeft zodat alle groepjes op hetzelfde moment doorschuiven.

Verschillende activiteiten

1. Doodgewoon water

(= stilstaan bij wat je met water kan doen en wat water met mensen doet)

Voor deze activiteit heb je, naast de bokaal van het groepje vormelingen, ook een kan water nodig.

De vormelingen zitten / staan in een kring. In het midden staan de bokaal met de keitjes en een kan water. De vormelingen gaan op zoek naar wat je zoal met water kan doen of waar water voor dient. Telkens als iemand een 'eigenschap' van water opnoemt, wordt er water toegevoegd of weggehaald uit de bokaal:

Bij een positieve eigenschap van water (om te drinken, te wassen, auto te kuisen, planten te gieten,...) wordt een geutje water uit de kan in de bokaal gegoten.

Als er een negatieve eigenschap van water genoemd wordt (overstroming, tsunami, orkaan,...), wordt er een schepje water uit de bokaal gehaald. Dit gebeurt best met een glas.

Water kan in sommige situaties beide eigenschappen hebben, vb. overvloedige regen = nadelig voor de mens, goed voor de planten. In dat geval veranderen we niets aan de hoeveelheden water in kan of bokaal.

Variant: Om deze werkvorm wat actiever te maken, kan je er een estafettespel van maken. In dit geval heb je naast de kan en de bokaal ook nog een spuitje of bekertje nodig.

Je verdeelt de vormelingen in twee ploegjes. Tussen de twee ploegjes staat de bokaal, een eindje verderop staat de kan water. De ene ploeg moet positieve eigenschappen van water bedenken. Om de beurt loopt iemand naar de kan, roept luidop wat ze bedachten en haalt met een spuitje of bekertje water uit de kan en brengt dit naar de bokaal. De tweede ploeg moet negatieve eigenschappen van water bedenken. Om de beurt neemt iemand met een spuitje of bekertje water weg uit de bokaal, loopt naar de kan, roept luidop wat ze bedacht hebben en brengt het water terug in de kan.

Wie vindt de meeste eigenschappen? Het gaat hier niet om winnen, maar wellicht zal men meer positieve dan negatieve eigenschappen kunnen bedenken.

2. Een bijzondere schelp

(= stilstaan bij het verschil tussen een gebruiksvoorwerp en een symbool)

De catechist toont een schelp en vertelt het verhaal van Elke, Pieter en de schelp (uit de map 'Een zekere vorm', MIM, 1987)

Elke en Pieter kenden elkaar al heel lang. Zo lang ze zich konden herinneren was de ander er altijd al geweest. Ze woonden ook in dezelfde straat: Pieter in het begin aan de linkerkant. Iedere morgen namen ze samen de tram naar school en vorig jaar waren ze met dezelfde jeugdgroep naar zee geweest. Ze keken al met spanning uit naar de volgende vakantie in de Ardennen. Maar, op het einde van de maand februari vertelden de ouders van Pieter hem dat hij na Pasen naar een andere school zou gaan. Vader had ander werk gevonden en daarom gingen ze in Leeuwarden wonen, een stadje in het noorden van Nederland. Begin april zouden ze verhuizen. Elke en Pieter vonden het geen prettig nieuws. Eigenlijk konden ze het zich niet voorstellen dat de ander er niet meer zou zijn.

De volgende maand was de stemming tussen hen beiden heel anders dan voordien. Het leek wel of ze nu al heimwee hadden. Ze beloofden elkaar heel vaak te zullen schrijven en Pieter nodigde Elke alvast uit om in de grote vakantie een paar dagen in Friesland te komen doorbrengen.

De dag van het vertrek kwam Elke haar vriendje natuurlijk uitwuiwen. Samen brachten ze de laatste dozen naar beneden. Juist voor de verhuishwagen zou vertrekken haalde Pieter iets uit zijn zak te voorschijn: de schelp die hij vorig jaar op het strand had gevonden en waarop de hele groep jaloers was geweest. Heel voorzichtig brak hij ze op de vensterbank in twee. Een van de stukken gaf hij aan Elke: "Leg het op je nachtkastje en telkens we er naar zullen kijken, zullen we aan elkaar denken. Zo zullen we elkaar nooit vergeten."

Toen Elke die avond in bad zat, maakte moeder zoals gewoonlijk haar zakken leeg. Opeens zette ze de deur op een kier en riep in de badkamer: "Zeg Elke, wat doet dat prul in je zak? Als je schelpen wil, zoek die dan maar in Blankenberge, die zijn tenminste heel."

Na het verhaal stelt de catechist enkele vragen om in een gesprek het verschil tussen een gebruiksvoorwerp en een symbool te duiden:

- Wat betekent de schelp voor moeder?
- Wat betekent ze voor Elke en Pieter?
- Heb je zelf thuis een voorwerp dat je aan iets of iemand doet denken en dat je nooit zou willen verliezen?
- Kan je dit voorwerp vervangen door een identiek iets? Waarom (niet)?

Na het gesprek wordt er in de bokaal met de keitjes een schelp gelegd.

3. Een symbool

(= stilstaan bij een gebruiksvoorwerp als symbool gebruikt)

Aan het groepje dat deze opdracht als eerste activiteit doet, moet er bij het begin kort iets gezegd worden over de betekenis van een symbool. Zij missen immers de voorbereidende activiteit 2. De andere groepen ontdekten het verschil tussen een gebruiksvoorwerp en een symbool al tijdens de vorige activiteit.

De vormelingen worden uitgenodigd om een tekening of schilderij van iets te maken dat voor hen heel dierbaar is, iets wat heel bijzonder is, een symbool.

Ze maken hiervoor ook een kader, bijvoorbeeld met karton. Met wat lijm en natuurmateriaal (schelpen, bladeren, eikels, ...) kan je er een prachtexemplaar van maken.

4. Een prachtige bloem

(= zich engageren als groepje om samen op weg te gaan naar het vormsel)

De catechist vertelt iets over de verdere voorbereiding op het vormsel (aantal bijeenkomsten, thema's, ...)

Nadien volgt een gesprek met de groep.

Enkele vragen die hierbij kunnen helpen:

- Wat verwacht je van deze voorbereiding op het vormsel?
- Ken je al vele vormelingen? Ken je de namen van de catechisten?
- Heb je er zin in?
- Wie wil er mee op weg gaan met het groepje?

Voor elke vormeling is er bloemetje in papier voorzien (zie bijlage 1). Na het gesprek schrijven alle vormelingen hun naam in het hartje van hun bloemetje. Eventueel kunnen de bloemetjes ook ingekleurd worden.

De bloemblaadjes worden dichtgevouwen en de bloemen worden in de bokaal gelegd. Ze zullen snel mooi open komen.

Gezamenlijk slotmoment

- Alle vormelingen komen terug samen. Van elk groepje komt iemand de bokaal vooraan op een tafel zetten. Een catechist noemt nog eens de verschillende voorwerpen die in de bokalen verzameld werden: keien, water, schelpen en bloemen. De bokalen kunnen eventueel opgefleurd worden met een waterplantje, een kruikje,... Hij/zij benadrukt dat het hier om symbolen gaat, het zijn nu geen gewone voorwerpen meer.
- Vervolgens wordt een bijbelverhaal verteld of voorgelezen. We stellen voor om het verhaal te gebruiken van Johannes de Doper (Het grote avontuur van God en mens, blz. 162-164).
- De vormelingen vormen enkele kleine groepjes. Hier kan er een gesprek plaatsvinden rond het doopsel. Misschien hebben de vormelingen al een doopsel meegemaakt? Of hoorden ze hun ouders vertellen over hun eigen doopsel?
De catechist legt de betekenis van de vernieuwing van de doopbeloften uit. Om hiermee in te stemmen, giet één vormeling per groepje een beetje extra water in hun bokaal.
- In hetzelfde kleine groepje vraagt de catechist naar elementen die de positieve sfeer tijdens de catechesemomenten kunnen bevorderen. Bij ieder element dat men aanhaalt, wordt een druppel kleurvloeistof in de bokaal water gegoten.
- We sluiten af in grote groep. Een catechist verwijst naar de bokalen die na de activiteiten van vandaag geen gewone bokalen meer zijn. De bokalen zijn geworden tot een geheel dat een symbool wordt van het engagement van de verschillende groepjes tijdens de komende vormselvoorbereiding.

Mogelijke tekst:

De **bokaal/schaal** is de catechesegroep. Zoals de glazen wand het water vasthoudt, zo houdt onze groep ons bij elkaar. We zijn verbonden met elkaar in onze tocht naar het vormsel.

De **kieselsteentjes** zijn de vormelingen en de catechist. Ieder steentje is uniek, anders zoals ook ieder mens anders is. Ze liggen op de bodem van de bokaal. Wij zijn het fundament, de basis van ons groepje. Zonder catechist en vormelingen zou er geen catechesegroepje zijn.

Het **water** staat voor 'geloven'. Dat woord staat centraal in onze bijeenkomsten. Je wordt in dat geloof elke keer even 'ondergedompeld'. Water is leven-gevend. Zo hopen we dat je mag ontdekken dat ook geloven leven-gevend kan zijn voor mensen.

Het water is niet meer doorzichtig, maar **gekleurd**. Het gekleurde water is symbool geworden van de sfeer in het groepje. Zo hopen wij dat deze voorbereiding naar het vormsel jullie anders zal 'kleuren', dat je er iets van meedraagt voor je verdere leven.

De **bloemblaadjes** zijn ondertussen open gebloeid. Zo hopen wij dat jij hier kan zijn wie je bent en kan open bloeien.

Eventueel: De **kruik**, het **waterplantje** zijn de onverwachte gebeurtenissen die in een groep kunnen gebeuren en die je ervaring van de vormselcatechese mooier maken.

- Tot slot zingen we het lied 'Go4God'. Als de strofen nog niet werden aangeleerd, kan dat nu gebeuren. Je vindt het lied op de CD 'Go4God', nr 1.

Als je in kleine catechesegroepjes werkt ...

Start

Voorzie voldoende tijd voor de kennismaking. Je kan dezelfde activiteiten gebruiken als voor de grote groep. Het 'We go for ... -spel' kan je vervangen door het opsteken van groene en rode kaartjes. De activiteit 'Ik ben kei-goed in ...' kan op dezelfde manier doorgaan. Indien mogelijk leer je ook een lied aan: de CD 'Go4God' kan je hierbij helpen (zie blz.3)

Kern

Achtereenvolgens kan je de verschillende doorschuifactiviteiten (doodgewoon water – een bijzondere schelp – en symbool – een prachtige bloem) ook in je kleine groepje laten doorgaan. Je vindt de uitleg op blz. 9 - 11.

Slot

Ook hiervoor kan je de activiteiten van het gezamenlijk slotmoment gebruiken.

Symbool om te bewaren tot het vormsel

De papieren bloemen worden na de bijeenkomst uit het water gehaald. Als je ze laat drogen, kan je ze op een wenskaart kleven en bij het vormsel meegeven als geschenk. Eventueel kan je ook een klein flesje, gevuld met gekleurd water meegeven.

Thema 2: HANDEN

Achtergrondinformatie bij deze activiteit

De handen zijn voor alle vormelingen een moeilijk te missen instrument. We eten, schrijven, knutselen, ... ermee. Onze handen zijn onlosmakelijk verbonden met het menselijk lichaam. Handen symboliseren ook iets. Niet voor niets zijn er zoveel spreekwoorden en gezegden waarin handen voorkomen.

Je kan je handen zowel voor positieve als voor negatieve handelingen gebruiken: je kan iemand beschermen, een handje uit de mouwen steken, maar je kan ook iemand slaan. Bij het sacrament van het vormsel is de handoplegging een belangrijk moment. De vormheer legt de jongens en meisjes de handen op en bidt om Gods heilige Geest. Bij de zalving staan de ouders of meter en peter achter hun zoon of dochter. Ook zij leggen de hand op de schouder van hun kind. Hiermee tonen ze hun bereidheid om hem of haar te dragen en ondersteunen.

Wie gevormd wordt, is geroepen de handen uit de mouwen te steken in Jezus' naam. We roepen onze vormelingen op om in zijn spoor ook anderen een helpende hand te reiken.

Tip: Laat de vormelingen tijdens de vormselviering, bij het moment van de handoplegging, vooraan een halve kring vormen rond het altaar. De ouders (en/of peter en meter) kunnen dan samen met de catechisten achter hun kinderen staan om hen mee de hand boven het hoofd te houden.

Doelstellingen

De vormelingen

- ontdekken dat handen een moeilijk te missen instrument zijn.
- ontdekken zoveel mogelijk symbolische betekenissen van handen.
- leggen de band met de handoplegging bij het vormsel en ontdekken de betekenis hiervan.
- verbinden de eigen inzet voor anderen (de hand uitsteken) met de keuze van Jezus voor kleine en gekwetste mensen,
- ontdekken de inzet voor je medemens als een betekenis van het vormsel.

Materiaal

Kopieën van de liederen (zie bijlage 9)

Flappen en dikke stiften

Bol wol

Spelkaarten 'Hand in hand', in zoveel exemplaren als er groepjes zijn (zie bijlage 2)

Dobbelsteen

Papier en stiften + kleurpotloden

Boeken met verklaringen van voornamen

Schrinkelpapier + oven

Foto's (zie powerpointpresentatie, elders op de website waarvan u deze handleiding gedownload hebt), aangevuld met eigen foto's van handen

Kopieën van de slottekst (zie verder, eventuele aanpassingen doen)

Bijbel 'Het grote avontuur van God en mens'

Afbeeldingen van handen voor het starttoneel

Liedsuggesties

- Span een draad
- Er tegenaan (vooral dan strofen 4 en 5)

Verloop van de bijeenkomst voor catechese in grote groep

1. Gezamenlijk startmoment	20 min
2. Spel 'hand in hand' in kleine groepjes	20 min
3. Bijbelverhaal en gesprek in kleine groepjes	15 min
4. Knutselactiviteit, naar keuze in kleine of grote groep	15 min
5. Gezamenlijk slotmoment	<u>20 min</u>
	Totaal: 1u30

Concrete uitwerking

Startmoment

- Als de vormelingen binnenkomen, worden ze uitgenodigd om hun hand op een flap aan de muur (of op de tafel) te tekenen. Er zijn verschillende kleuren stiften voorzien (zoveel kleuren als er straks groepen moeten zijn). Ze zetten met deze stift ook een kleine stip op hun hand. Ook wordt er gevraagd om in die hand iets te schrijven van wat hen van de voorbije dagen is bijgebleven (leuk of minder leuk).
- De vormelingen zetten zich neer en er wordt opnieuw toneel gespeeld: de twee spelers kunnen opnieuw een tentoonstelling bezoeken, dit keer met beelden/afbeeldingen van handen.
Je kan ook twee toneelspelers toevoegen die zwijgend, met gebarentaal hun verhaal laten doen. De hoofdrolspelers proberen de boodschap te ontcijferen en ontdekken het belang van handen bij het uitbeelden van dingen.
- Er wordt een lied aangeleerd. Suggestie: refrein van 'Span een draad'
- De vormelingen gaan per kleur (van de gebruikte stift bij het binnenkomen) staan en vormen zo kleinere groepjes. Per groepje vormen ze dan een kring. Iemand krijgt een bol wol. Deze persoon zegt zijn naam en vertelt wat hij op de hand aan de muur geschreven heeft. Dan gooit hij de bol wol naar iemand anders uit de kring, hij houdt wel het uiteinde vast. Zo vertelt iedereen iets. De bol wol wordt telkens verder gegooid, iedereen houdt een eindje wol vast, zodat een 'net' gespannen wordt.
Met alle groepjes samen zingen we op het einde nog eens het refrein van het lied 'Span een draad'.
- Per groepje gaan ze nu naar een hoek van het lokaal (of naar een ander lokaal).

Spel: Hand in hand

Speluitleg

Dit spel is gebaseerd op het gekende dominospel. Het wordt gespeeld in groepjes van 5 à 9 personen.

Je zet je vormelingen rond een grote tafel. Leg één kaart op tafel, de andere kaarten worden verdeeld onder de spelers. Voorzie voor alle spelers evenveel kaarten. Als het aantal kaartjes niet deelbaar is door het aantal spelers, dan doen één of meerdere jokers hun ingang in het spel. Een joker is een kaartje met aan beide kanten de tekening met twee handen van verbondenheid.

Om de beurt mag iemand een kaart afleggen. Wie mag beginnen, wordt bepaald door het gooien van een dobbelsteen (hoogste getal).

Het kaartje dat bijgelegd wordt, moet aansluiten bij de kaart die laatst gelegd werd. De kaartjes mogen in alle richtingen aansluiten: boven, onder, links en rechts. Wie het eerst zijn of haar kaartjes wegspeelde, is gewonnen.

Het is best dat de catechist niet meespeelt. Hij/zij kan het spel en het gesprek begeleiden.

Spelkaarten

Elke kaart bestaat uit twee helften. Elke helft sluit aan bij een helft van een ander kaartje.

Volgende combinaties horen samen:

- Gezegden met hun betekenis
- Handelingen (positieve en negatieve), letterlijk dezelfde handelingen horen samen
- Twee handen van verbondenheid (Hand in hand)
- Tekeningen uit een Jezus-verhaal met de titel van het getekende verhaal

Bespreking

Elke keer wanneer iemand een kaartje heeft afgelegd, gaat men met elkaar in gesprek rond de betekenis van de tekst op dit kaartje. De catechist leidt dit gesprek in goede banen.

- Bij een gezegde wordt er gepolst naar de betekenis.
Vb. Wat betekent het om iemand een handje toe te steken of om hem of haar te helpen? Hoe kan je dit doen?
Welk gevoel geeft je dat? En bij diegene die geholpen wordt?
- Bij de kaartjes van de positieve en negatieve handelingen wordt ook een gesprek gevoerd.
Vb. Wie heeft er ooit al eens een rolstoel geduwd?
Hoe voelt het als iemand voor jou applaudisseert?
- Bij de kaartjes met de twee handen mag iemand vertellen over een moment waarbij hij/zij zich sterk verbonden voelde met iemand.
- Bij de Jezustekeningen wordt er samen gezocht naar de inhoud van het verhaal.
Vb. Kan je dat verhaal over Jezus die enkele leerlingen roept vertellen?
Bij welke gelegenheid schreef Jezus in het zand?
Je kan hiervoor best een (kinder)bijbel op tafel leggen, zodat het verhaal kan opgezocht worden.

Volgende verhalen komen voor tijdens het spel:

- Jezus raakt een melaatse aan – Marcus 1, 40-45
- Jezus roept enkele leerlingen – Marcus 1, 16-20 of Lucas 5, 1-11
- Jezus omhelst de kinderen – Lucas 18, 15-17
- Jezus zegt dat onze namen staan geschreven in de palm van Gods hand – Matteüs 6, 25-34
- Jezus schrijft in het zand – Johannes 8, 1-11

Bijbelverhaal en gesprek (in kleine groepjes)

De catechist vertelt het verhaal van de genezing van een melaatse of leest dit voor (Het grote avontuur van God en mens, blz. 173-174).

Eventueel kan je de vormelingen de tekst bezorgen om beter te kunnen volgen.

Enkele vragen ter ondersteuning van het gesprek:

- Beschrijf het gevoel van de verteller (melaatse man).
- Hoe reageren de mensen? Hoe reageert Jezus?
- Wat doet Jezus om deze man te genezen?
- Hoe reageert de man na zijn genezing?

Knutselactiviteit

Je kan kiezen uit volgende twee mogelijkheden:

Heel eenvoudig

De vormelingen tekenen hun eigen hand op een stuk gekleurd papier (stevig). Ze schrijven in deze hand hun voornaam en ook de betekenis ervan. Zorg voor enkele boeken die voornamen verklaren. De hand wordt mooi versierd en uitgeknipt. Tijdens de naamopgave kunnen de handen een plaats krijgen in de kerk.

Iets moeilijker

Voor de techniek van 'schrinkels' heb je schrinkpapier en een oven nodig.

Schrinkpapier is papier dat krimpt: het wordt 3 keer kleiner en 9 keer dikker. Je vindt het in elke knutselzaak.

De vormelingen tekenen hun eigen hand (met kleurpotlood) op het papier en schrijven daarin hun eigen naam. Ze versieren de hand en daarna wordt de hand voorzichtig uitgeknipt.

Met een perforator maken ze ook een gaatje.

Daarna worden de handen in een voorverwarmde oven (150°C), eventueel op een stuk aluminiumfolie, geplaatst. De hand zal eerst krimpen en krullen, om vervolgens weer vlak te trekken. Haal de handen na 3 minuten uit de oven en leg er onmiddellijk een plat voorwerp op. Als de schrinkel niet plat gaat liggen na het krimpen, is de oventemperatuur te laag. Plakt het aan zichzelf vast, dan is de temperatuur te hoog.

Let op: leg niet teveel handen samen in de oven, je moet ze er snel kunnen uithalen!

Na het afkoelen wordt door het gaatje een koortje getrokken en men heeft een mooie hanger.

Gezamenlijk slotmoment

- De vormelingen komen opnieuw samen in grote groep.
We zingen samen het lied 'Span een draad'
- Een catechist voert met de vormelingen een gesprek over de voorbije activiteiten (spel, bijbelverhaal en knutselactiviteit). Ondertussen probeert hij/zij de band tussen de verschillende activiteiten duidelijk te maken.
- Daarna wordt aan de vormelingen een reeks foto's (zie powerpointpresentatie) voorgesteld. In de voorziene powerpointpresentatie krijg je foto's te zien uit een vormselviering. We stellen voor om zelf foto's toe te voegen van handen die iets zinvol doen voor mensen. Je kan ook afbeeldingen uit tijdschriften knippen en er een collage van maken.

De catechist vertelt over de betekenis van de handoplegging (zie achtergrondinformatie) en roept de vormelingen op om de handen uit de mouwen te steken. Immers, wie gevormd wordt, wordt geroepen om in Jezus' naam anderen een helpende hand te reiken.

- Slottekst: door één of meerdere vormelingen gelezen
Twee handen heb ik gekregen, ze zijn als instrumenten. Ik kan er vele goede dingen mee doen: een brief schrijven, iemand toezwaaien of een schouderklopje geven .... Er is nog veel werk aan deze wereld. Jezus vraagt mij om in zijn spoor de handen uit de mouwen te steken. En ik wil dit doen, daartoe word ik gevormd.

Een moeilijke opdracht? Soms wel, maar goddank, kan ik rekenen op de steun van velen. Ze houden mij een hand boven het hoofd of leggen hun hand op mijn schouder. Mama en papa, peter en meter en de catechisten (*) doen dit uitdrukkelijk tijdens de viering van het vormsel. Ze tonen hiermee dat ze achter mij staan.

Ook de vormheer legt mij de handen op en bidt om Gods heilige Geest. Dat Gods kracht en enthousiasme mij bezielt om daadwerkelijk mijn handen te gebruiken in dienst van velen.

(*) Je kan deze tekst aanpassen naar de plaatselijke gewoonten.

- We sluiten deze bijeenkomst af met een lied. 'Er tegenaan' (CD nr.4) past hier uitstekend.

Als je in kleine catechese-groepjes werkt ...

Start

De vormelingen staan of zitten in een kring. Op de tafel in het midden liggen afbeeldingen van handen. Je neemt een bol wol en terwijl je iets noemt wat jij goed kan met je handen, gooi je de bol wol door naar iemand anders. Je houdt wel een eindje vast. Diegene die de bol wol ontvangt, noemt ook iets wat hij/zij kan doen met zijn/haar handen en gooit de bol wol opnieuw verder, terwijl hij/zij een eindje vasthoudt. Zo wordt er een 'net' geweven. Het lied 'Span een draad' sluit hierbij goed aan. Indien mogelijk leer je het lied aan. (CD 'Go4God' nr 2)

Kern

Het spel 'Hand in hand' wordt gespeeld. De uitleg vind je op blz. 15-16 van deze map. Vertel dan het bijbelverhaal van de genezing van een melaatse (Het grote avontuur van God en mens, blz. 173-174).

Je kan ook een knutselactiviteit organiseren. Lees hiervoor de suggesties op blz. 16-17. Om de betekenis van de handoplegging bij het vormsel uit te leggen, kan je in deze kleine groep met foto's werken (die je kan afdrukken vanuit de powerpointpresentatie).

Slot

- De tekst die je op blz. 17 vindt, wordt gekopieerd voor alle vormelingen. Zij lezen deze tekst samen.
Eindig met een lied. Samen zingen is het leukst, je kan ook een lied op CD beluisteren. Het lied 'Er tegenaan' (CD nr.4) past hier uitstekend.
Bezorg de vormelingen zeker de tekst zodat ze aandachtiger kunnen luisteren.

Symbool om te bewaren tot het vormsel

Ook uit deze bijeenkomst wordt een symbool bewaard om bij het vormsel mee te geven. De catechist verzamelt de handen die de vormelingen knutselden en bewaart deze.

Thema 3: Olie

Achtergrondinformatie

Tijdens de hele vormselviering is het vormselmoment zelf het plechtige hoogtepunt. De vormeling komt samen met mama, papa of met peter, meter (afhankelijk van de parochie) tot bij de vormheer. Die zalft de vormeling met speciale olie die we 'chrisma' noemen.

Terwijl de ouders, meter of peter een hand op de schouder leggen, tekent de vormheer een kruisje op het voorhoofd van de vormeling en zegt: 'N., ontvang het zegel van de Heilige Geest, de gave Gods.'

Het vormsel is dus in de eerste plaats een **gave**, een geschenk van God, m.a.w. iets dat je zomaar van God krijgt.

Tegelijkertijd is het vormsel ook een **opgave**: als gevormde christen word je geroepen om mee in het spoor van Jezus te treden: om in woord en daad over Hem te getuigen.

De olie waarmee men gevormd wordt, heet '**chrisma**'. Het is olie die speciaal voor die gelegenheid gemaakt wordt. Het is een mengeling van olijfolie en goedruikende balsem. Het chrisma wordt ieder jaar op witte donderdag (de laatste donderdag voor Pasen) tijdens een speciale viering in de kathedraal gewijd en van daaruit door de bisschop meegegeven aan de vormheren. Dit drukt de verbondenheid met de bisschop uit.

Olie dringt heel snel en diep in iets door. Daarom is het ook zo moeilijk een olievlek te verwijderen. In hout of steen zal je altijd sporen van de olie blijven zien. Anderzijds werkt olie ook beschermend. Denk maar aan badolie of baby's of sportlui die gemasseerd worden met olie.

Om die redenen is olie ook het meest geschikte symbool, teken bij het vormsel om aan te tonen dat God jou met zijn Goede Geest wil doordringen bij je vormsel. Het laat sporen na die je niet meer kan wegwissen. Het staat ook symbool voor Gods bescherming.

Wij ontvangen het chrisma dus van de vormheer, die het vormsel toedient in naam van de bisschop. Wij worden dus gezalfd in een lange, eeuwenoude traditie. Door de zalving worden we als het ware nog een beetje meer 'familie van Jezus'.

Het vormsel is één van die momenten in een mensenleven waarop God even op een heel bijzondere manier heel dicht bij de mens wil komen. Dit noemen we een **sacrament**.

Hoewel God er altijd voor ieder mens is, vieren we dat op die momenten even heel uitdrukkelijk. De zalving met olie vinden we ook terug in andere sacramenten (doopsel, ziekenzalving, wijding). De zalving van een dopeling en het chrisma van een vormeling verwijzen naar elkaar omdat ze eens deel uitmaakten van één initiatieritus.

Tip 1: Je kan met de vormelingen deelnemen aan de chrismaviering in de kathedraal op Witte Donderdag. Als je tijdig contact opneemt met de verantwoordelijke van de kathedraal, kunnen je vormelingen ook actief deelnemen aan de viering.

Tip 2: Na deze bijeenkomst zou je de naamopgave kunnen laten doorgaan. De vormelingen worden na het verhaal van de roeping van Petrus (gezamenlijk slotmoment) opgeroepen om 'in gang gezet' te worden om Jezus' droom mee waar te maken.

Doelstellingen

De vormelingen

- gaan op zoek naar geschenken die mensen gelukkig maken.
- zien in dat het vormselsacrament met de zalving met olie, een bijzonder geschenk (= gave) is.
- ontdekken de symboolwaarde van olie.
- kunnen de symboolwaarde van olie en zalf verbinden met bijbelteksten en met het vormsel.
- leren de eigenschappen van olie kennen.
- ontdekken dat zalving met olie bij het vormsel ook een opdracht, een zending (= opgave) inhoudt.

Materiaal

Kaartjes met soorten geschenken (zie bijlage 3). Deze worden ingepakt in een doos, met een mooie strik er rond. In elke doos zit, naast de kaartjes, ook een flesje olie (liefst een mooi flesje, vb. uit de Wereldwinkel). Voorzie één 'cadeau' per groepje.

Kopieën van de liederen (zie bijlage 9)

CD-speler en CD 'Go4God'

Foto's over het vormsel (Je kan ze downloaden van de website waar je deze map vond)

Woordzoeker (zie bijlage 4)

Balpen - papier

Tekening om in te kleuren (eventueel)

Viltstiften, watten

Tafelbescherming (plastiek zakken)

Plastiek schorten

Spuitjes, lege flessen

Materiaal voor hindernissenparcours – eventueel ook fietsen

Een keitje voor elke vormeling

Bijbel 'Het grote avontuur van God en mens'

Afbeeldingen van olie voor het starttoneel

Materiaal om te marmieren: ondiepe bak met water, olieverf, kam met brede tanden, papier

Liedsuggesties

- Petruslied
- Alleluia
- Go4God

Verloop van de bijeenkomst voor catechese in grote groep

1. Gezamenlijk startmoment met toneel en lied	10 min
2. Doorschuifactiviteit (in vier rondes)	1u20
3. Gezamenlijk slotmoment	<u>20 min</u>
	Totaal: 1u50

Concrete uitwerking

Gezamenlijk startmoment

- De twee toneelspelers zijn alweer in een museum, ditmaal ééntje dat gespecialiseerd is in schilderijen met olieverf. De werken geven de helende werking van olie weer. Zoek enkele afbeeldingen die je bij voorkeur weer inkadert.
Als je niet kiest voor opnieuw een museum, kan je een situatie uitbeelden waarbij de helende kracht van olie verwoord wordt.
Vb. zonneolie, badolie, verzorging van een baby, massage van een sportman
- Er wordt een lied aangeleerd (Petruslied, CD nr.7)

Doorschuifspel

Organisatie

De groep wordt in vier kleinere groepjes verdeeld. Elk groepje gaat met een catechist mee naar een bepaald lokaal (of hoek van een lokaal).

Voor elke activiteit voorzie je 20 minuten, doorschuiftijd inbegrepen.

De groepjes doen samen met hun catechist de eerste opdracht. Dan vertrekt elk groepje naar een volgende plaats. De catechist blijft ter plaatse om aan een volgende groep dezelfde opdracht uit te leggen. Als de catechisten liever de verschillende activiteiten met hun eigen groepje doen, kan dat natuurlijk ook. Ze schuiven dan gewoon mee door.

De vormelingen schuiven drie keer door zodat ze achtereenvolgens vier verschillende opdrachten doen.

Het is praktisch als iemand van de catechisten na 20 minuten een sein geeft zodat alle groepjes op hetzelfde moment doorschuiven.

Verschillende activiteiten

1. Olie als geschenk

De vormelingen zitten rond een tafel. Er wordt een kort gesprek gevoerd over de verwachte geschenken bij het vormsel. Zorg ervoor dat het geen opbod wordt! De catechist vertelt iets over materiële cadeaus en legt dan een geschenk op tafel. In het geschenk zitten spelkaartjes (zie bijlage 3) en een flesje goedruikende olie.

Het geschenk wordt uitgepakt en dan wordt het 'grote geschenkenspel' gespeeld. De catechist kondigt aan dat in dit pak 'geschenken' zitten die je gelukkig kunnen maken. Over het flesje olie wordt nog niets gezegd, de vormelingen mogen er wel al eens aan ruiken.

(Tip: Het is zeker een aanrader om het spel vooraf met de catechisten te spelen!)

Het flesje olie blijft in het midden staan en de kaartjes worden in een stapeltje, met de tekst naar onder, op de tafel gelegd. Om de beurt trekken de vormelingen een kaartje.

De vormeling leest wat erop staat en legt het kaartje voor zich. Dan is het de beurt aan de volgende. Zo gaat men de kring rond. Wanneer men terug aan de beurt komt, trekt men weer een kaartje. Ook dit kaartje wordt voor zich op de tafel gelegd. Let wel! Vanaf nu heeft elke speler steeds twee kaartjes! Het bovenste kaartje is wat men het liefst heeft. Wat onderaan ligt, heeft men minder graag.

Vanaf de derde ronde heeft de vormeling de mogelijkheid één van de kaartjes weg te doen. Er ontstaat zo een 'afvalstapel' naast de stapel kaartjes. De volgende speler mag het laatst weggeworpen kaartje eventueel 'recupereren'.

Het spel eindigt als alle kaartjes in het midden opgebruikt zijn of na 10 minuten.

Elke vormeling heeft nu voor zich twee kaartjes, ze worden uitgenodigd om te vertellen waarom ze deze 'geschenken' bewaard hebben.

De catechist legt nu een laatste kaartje op tafel: gezalfd worden met olie bij je vormsel.

Hij vraagt wat er speciaal is aan dit geschenk. Hij verwijst ook naar het flesje olie en vertelt dat dit een belangrijk moment zal zijn tijdens de vormselviering.

2. Olie als geschenk bij het vormsel

Op de tafel liggen foto's van het vormsel. De vormelingen bekijken deze aandachtig. De catechist maakt a.h.v. deze foto's de betekenis van zalving bij het vormsel duidelijk. Je kan hiervoor de achtergrondinformatie op blz. 19 gebruiken. Nadien krijgen de vormelingen een woordzoeker (zie bijlage 4) waarin ze een aantal begrippen moeten terugvinden. Het centrale woord is 'sacrament'. Dit woord wordt door de catechist uitgelegd. Hij/zij vertelt dat ook het vormsel een sacrament is. Samen met de catechist zoeken de vormelingen naar de zes andere sacramenten en hun betekenis.

3. Olie in de Bijbel

Het verhaal van koning David wordt verteld

(Het grote avontuur van God en mens, blz.73 - 74).

Nadien volgt een kwis over het verhaal: De groep wordt in twee ploegen verdeeld.

Wanneer iemand het antwoord weet, moet die naar het flesje olie lopen en er aan ruiken.

Wie het eerst bij het flesje is, mag antwoorden.

Mogelijke vragen:

- Noem drie namen uit het verhaal (David, Saul, Samuël, Isaï, Goliath)
- Hoeveel zonen had Isaï? (8)
- In welk dorp leefde Isaï en zijn familie? (Bethlehem)
- Wie was Samuël? (de man van God)
- Wat deed Samuël toen hij David zag? (Hij goot een hoorn gevuld met olie over zijn hoofd)
- Wat deed David in het dagelijkse leven? (Hij was herder over de schapen)
- Hoe keken de broers en vader naar David? (Er werd wat met hem gelachen. Hij was de jongste, een klein ventje met rossig haar).
- Waarom vertrok David naar het paleis van koning Saul? (Om de koning op te vrolijken met harpmuziek)
- Hoe won David de strijd van de reus Goliath? (Door een steen naar zijn hoofd te slingeren)
- Welk spreekwoord zou bij deze gebeurtenis van toepassing kunnen zijn? (Wie niet sterk is, moet slim zijn.)

4. Eigenschappen van olie

Tijdens deze activiteit wordt het symbool gemaakt dat de vormeling bij het vormsel meekrijgt. Denk dus op voorhand goed na wat je wil meegeven!

Via een **knutselopdracht** kunnen de vormelingen de eigenschappen van olie/zalf beter leren kennen. Je kan uit onderstaande voorstellen zelf kiezen wat haalbaar is voor jouw groep.

Een glasraam maken

Elke vormeling krijgt een blad papier (niet te dik). Ze maken hierop een tekening met viltstiften en kleuren dat ook in.

Je kan ze natuurlijk ook een tekening bezorgen die ze moeten inkleuren.

Nadien wrijven ze over de tekening met een watje, gedrenkt in olie. Laat de tekening drogen in de zon. Zo wordt ze wat doorzichtiger en krijgt iedereen een glasraam.

Marmeren

Marmeren is een schildertechniek waarmee kleurig papier gemaakt kan worden, door er patronen van olieverf op aan te brengen.

Zorg voor een ondiepe bak met water. Deze bak moet ongeveer zo groot te zijn als het te behandelen papier. Op het water wordt flink verdunde olie verf gegoten, bijvoorbeeld in lijnen of in vlekken. Er worden meestal verschillende kleuren gebruikt, maar dat is niet strikt noodzakelijk. Met een stokje kan je, door voorzichtig te roeren, een aantrekkelijk patroon in de verf maken. Soms wordt hiervoor ook een soort kam gebruikt met wijd uiteenstaande tanden. Als het patroon op het water voldoende aantrekkelijk is, wordt het papier (dat voldoende sterk moet zijn!) voorzichtig op het water gelegd. Het papier neemt de verf snel op. Daarna wordt het papier plat neergelegd om te drogen.

Je kan deze gemarmerde bladen gebruiken als kaftjes van het vormselboekje!

Zalf maken

Misschien ken je wel een apotheker die samen met de vormelingen een zalfje wil maken?

Je kan ook allerlei '**proefjes**' doen met olie:

Zo kan je olie op een steen of een stuk hout gieten en aantonen dat je het niet zo gemakkelijk kan verwijderen.

Ook kan je, als je de groep goed kent, een massage met geurende olie overwegen.

Gezamenlijk slotmoment

- De vormelingen komen weer samen en spelen in grote groep een estafettespel. De vormelingen blijven nog even per ploegje zodat deze tegen elkaar kunnen spelen. De verschillende ploegen krijgen allemaal een spuitje gevuld met olie. Ze moeten hiervan zoveel mogelijk overbrengen naar een fles aan de andere kant van het terrein. Deze olie zal gebruikt worden om hun fiets te smeren (figuurlijk). Als je de mogelijkheid hebt (voldoende groot terrein), voorzie dan ook een fiets per ploeg. Misschien is het ook aan te raden om plasticen schorten te voorzien. Om de beurt loopt iemand van elke ploeg naar de overkant met een spuitje in de hand. Pas als hij/zij terug is, vertrekt de volgende. Welke ploeg heeft als eerste zijn fles vol? Als je fietsen voorzien hebt, moet iemand nog een rondje rond het terrein rijden (om te bewijzen dat een goed geoliede fiets gemakkelijk in beweging komt). Om de vormelingen niet zomaar te laten lopen, kan je hindernissen voorzien (bakstenenloop, door een krant kruipen, onder stoelen of tafels, ...)
- Nu volgt een gesprek per groepje. De fles olie (van het spel) wordt in het midden geplaatst. Aan de hand van enkele gerichte vragen (Wat gebeurt er wanneer je de ketting van een fiets smeert met olie? Welke vervoersmiddelen ken je nog die olie nodig hebben om te

kunnen rijden?) legt de catechist uit dat ook de vormelingen bij het vormsel door de zalving met olie in gang gezet worden om zelf goede christenen te worden. Samen met de catechist zoeken de vormelingen hoe ze daar zelf werk van kunnen maken. Wat willen ze daar zelf voor doen? Eén voorbeeld noteren ze op een papiertje dat ze op de fles olie van hun groep kleven.

- Alle flessen olie worden op een centrale tafel verzameld. De vormelingen gaan in een halve cirkel errond zitten.

Een catechist leest een stukje voor uit de roeping van Petrus (Het grote avontuur, blz. 167).

Duiding: Petrus liet in Jezus' tijd zijn netten in de steek om met Jezus mee op stap te gaan. Door het sacrament van het vormsel worden wij ook 'in gang gezet'. We worden opgeroepen om mee werk te maken van Jezus' droom.

Per groepje komt één vormeling vertellen op welke manier zij willen tonen dat ze door God, door de zalving in gang gezet worden.

- Als afsluiter zingen we samen het Petruslied (CD nr.7).

Als je in kleine catechesegroepjes werkt ...

Start

De vormelingen beluisteren het Petruslied (CD nr. 7) en proberen het ook mee te zingen. Op de tafel staat een flesje olie (je kan ook meerdere flesjes – voor verschillende doeleinden – op tafel zetten). De vormelingen zoeken naar zoveel mogelijk toepassingen van olie.

Kern

Je kan de verschillende activiteiten uit het doorschuifspel (olie als geschenk – bij het vormsel – olie in de bijbel – eigenschappen van olie) mits enkele kleine aanpassingen in je kleine groepje gewoon achter elkaar uitvoeren. De uitleg vind je op blz. 21-22.

- Het grote geschenkenspel kan je wel iets anders organiseren:
  - Je maakt vooraf twee stapeltjes met kaartjes (twee verschillende kleuren). Het spel wordt in twee beurten gespeeld. Eerst komen de kaartjes aan bod onder de titel 'Wat bovenaan mijn verlanglijstje staat'. De speluitleg vind je op blz. 21.
  - Na de bespreking wordt het spel opnieuw gespeeld, nu met de tweede stapel kaartjes, onder de titel 'Wat mij het meest gelukkig maakt'.
  - In het gesprek dat volgt wordt duidelijk gemaakt dat ook iets niet-materieel een geschenk kan zijn.
- De kwis bij het verhaal van koning David verval, tenzij je veel plaats hebt om te lopen. Je kan de vragen ook gewoon in de groep stellen.
- Het idee om elkaar te masseren met geurende olie, lukt hier misschien beter. Je kan het overwegen als er een goede sfeer is in de groep.

Slot

Neem een bijbel en vertel iets over Petrus, die door Jezus in gang gezet werd en zelfs een nieuwe naam kreeg: hij werd een ander mens. Lees zijn verhaal in 'Het grote avontuur van God en mens', blz. 167.

Zoek samen met de vormelingen naar mogelijkheden hoe ze kunnen tonen dat ze in gang gezet worden door het vormsel.

Zing samen met de vormelingen nog een lied. Zowel het 'Petruslied' als het lied 'Go4God' zijn geschikt. Je kan deze liederen ook op de CD 'Go4God' beluisteren.

Symbol om te bewaren tot het vormsel

Als aandenken aan deze bijeenkomst zorgen de catechisten voor iets dat tijdens deze bijeenkomst gemaakt werd. Kijk hiervoor naar de knutselactiviteiten in grote groep (nr. 4).

Thema 4: Vuur

Achtergrondinformatie

'Vuur' komt als symbool niet uitdrukkelijk ter sprake tijdens de vormselviering, tenzij je ervoor kiest om de doopkaarsen opnieuw te doen branden.

Toch hebben we redenen genoeg om 'vuur' als laatste thema te kiezen in de vormselvoorbereiding. Jezus zegt "Ik zal jullie dopen met de heilige Geest en met vuur" (Lc. 3,16). En in het Pinksterverhaal daalt de Geest over de leerlingen neer in de vorm van vurige tongen ... Vuur hoort dus bij de Geest. Maar waarom?

Vuur heeft altijd iets fascinerends gehad: het trekt aan, daagt uit, maar het stoot ook af en is gevaarlijk tegelijk. Je wil je eraan warmen, je wil het vastpakken, maar je weet dat je je dan zou verbranden. Wie een brand heeft meegemaakt, weet hoe gevaarlijk dat is.

Al heel lang zien mensen in vuur iets van de fascinatie én de onbereikbaarheid van God. Mozes hoorde Gods stem voor het eerst in een braamstruik die in brand stond. En hij beseftte: het is God die zijn vuur in mij wil ontsteken zodat ik naar de mensen zou gaan om hen te bevrijden. Ook na de doortocht door de Rietzee, liet God zich kennen als een bevrijdende God: "De Heer ging voor hen uit om hun de weg te wijzen, overdag in een wolkkolom, 's nachts in een lichtende vuurzuil." (Exodus 13, 22)

Aan wie gevormd wordt drukt God ook nu zijn vurige wens uit: dat we bevrijde mensen zouden worden en vurige ijverars om anderen vrij te maken ...

Tip: Laat de vormelingen bij het vormsel hun doopkaars meebrengen. Ze kunnen die dan aansteken aan de paaskaars, net voor de geloofsbelijdenis.

Doelstellingen

De vormelingen

- ontdekken de symboliek van vuur als *roeping* en *belofte* in het verhaal van de brandende braamstruik en als *liefde*, *kracht* en *begeestering* in het Pinksterverhaal.
- verkennen de aanwezigheid van vuursymboliek in de Paasliturgie
- leggen zo de band met de kerk als liefdevolle gemeenschap van begeesterde gelovigen.
- ontdekken dat hun vormsel hen uitdaagt om als vurige, gelovige mensen mee in beweging te komen.

Materiaal

Kopieën van de liederen (zie bijlage 9)

Videospeler of DVD + TV of beamer als je ervoor kiest om het bijbelverhaal als filmfragment voor te stellen

Lucifers (verschillende doosjes) + blok klei

Groot blad met opdrachten (zie bijlage 5)

Kruiswoordraadsel, puzzel, woordzoeker, ... voor het opdrachtenspel (zie bijlagen 6 – 8)

Tijdschriften

Kaarsen voor estafette

Oranje doek als 'brandende toorts'

Pluimpje, rietje en blaadje papier

Vergrote afbeelding van het brandende braambos en van het Pinksterverhaal (Je vindt deze afbeeldingen bijvoorbeeld in de map vertelplaten bij 'Beloofde land'. Deze map kan je ontlenuen op onze dienst.)

Woordkaarten: roeping, belofte, liefde, kracht en begeestering

Powerpointpresentatie + handleiding (allebei downloadbaar van de website waarop u deze handleiding vond)+ beamer + laptop

Kinderbijbel 'Het grote avontuur van God en mens'

Blaadjes om wens op te schrijven (uitleg zie blz. 29) + theelichtjes (voor elke vormeling één)

Afbeeldingen van vuur voor het starttoneel

Liedsuggesties

- Waai alsmaar door
- Samen vieren
- Liedje van verlangen

Verloop van de bijeenkomst voor catechese in grote groep

1. Startmoment met het verhaal van de brandende braamstruik	15 min
2. Opdrachtenspel rond betekenissen van vuur	30 min
3. Duiding + link naar de Paasliturgie	10 min
4. Gesprek in kleine groepjes	15 min
+ gesprek met geëngageerde parochiaan (optioneel)	
5. Slotmoment met PPT-montage en Pinksterverhaal	<u>20 min</u>
	Totaal: 1u30

Concrete uitwerking

Startmoment

De vormelingen komen bijeen in een groot lokaal. De twee hoofdrolspelers stellen het verhaal van de brandende braamstruik voor. Hiervoor zijn er verschillende mogelijkheden.

- Ze ontmoeten een 'vurig' man die het verhaal voorleest of vertelt. De hoofdrolspelers stellen vragen ter verduidelijking.
  - Wie elke keer voor een museum gekozen heeft, doet dit natuurlijk ook vandaag. Je kan dan eventueel de afbeelding uit de kinderbijbel (blz. 47) inscannen en projecteren of afdrukken en inlijsten. De hoofdrolspelers bekijken het kunstwerk kritisch en komen samen tot het verhaal.
  - Het is ook mogelijk om een filmfragment te tonen (vb. de brandende braamstruik uit de Prince of Egypt) – De twee toneelspelers brengen dit dan ook aan.
Vb. Ik heb wat gevonden bij oma op de zolder ...
- Het lied 'Samen vieren' kan aangeleerd worden.

Opdrachtenspel

Organisatie

Na het verhaal worden de vormelingen uitgedaagd om 'vuur' te verzamelen. Daarvoor moeten ze binnen een bepaalde tijd een aantal opdrachten uitvoeren.

De opdrachten worden uitgevoerd bij één van de catechisten. Indien mogelijk vraag je voor deze bijeenkomst een aantal begeesterde parochianen. Zij vergezellen een catechist als 'vurige tong' (zie verder).

- Op een centrale plaats hangt een groot blad. Daarop staan een heleboel opdrachten geschreven. Bij elke opdracht staat ook vermeld hoeveel vormelingen er nodig zijn voor die opdracht. Je kan deze aantallen natuurlijk aanpassen aan het aantal vormelingen in jouw groep. Vb. ☺☺☺ = 3 personen
- Eén van de catechisten roept de vormelingen op om actief en snel te zijn. Hij kondigt een opdracht aan en vormt de groep die hiervoor nodig is. Hij duidt ook aan welke opdracht al benomen is. (vb. plusteken zetten vóór de opdracht).
- Op verschillende plaatsen (dit kunnen lokalen zijn of hoeken van een grasveld of plekken in een bos) bevinden zich 'vurige tongen' (posten met catechist en/of eventueel de begeesterde parochiaan). Bij voorkeur zijn dit vijf plaatsen.
Per groepje zoeken de vormelingen allereerst de plaats waar ze de gekozen opdracht kunnen uitvoeren.
- Ze voeren ter plaatse de opdracht uit. Als de opdracht goed is uitgevoerd, krijgen ze van de 'vurige tongen' een aantal lucifers mee (geen doosjes!). Die lucifers brengen ze na elke opdracht naar de centrale plaats. De lucifers worden verzameld in een doos.
- Als er voldoende begeleiders zijn, kan je ervoor kiezen om enkele 'waterdragers' aan te stellen. Zij lopen rond en wanneer ze een vormeling te pakken krijgen, wordt diens 'vuur

gedoofd' (of de veroverde lucifers afgepakt). Dit is niet noodzakelijk voor het spel, maar het geeft wel extra spanning.

- Als een opdracht uitgevoerd is, wordt deze geschrapt op het blad.
- De vormelingen kiezen nu een nieuwe opdracht.
- Voor enkele opdrachten is de hele groep nodig. De vormelingen zoeken zelf een oplossing om iedereen bij elkaar te krijgen.
- Vooraf werd bepaald hoeveel tijd de vormelingen krijgen. In het voorgestelde schema is dat 30 minuten. Op het afgesproken tijdstip verzamelt iedereen bij het opdrachtenblad.
- Voorzie een eenvoudig spel dat kan gespeeld worden door de vormelingen die klaar zijn, in afwachting van de laatste opdrachten (vb. Chinese voetbal).
- Het spel wordt afgesloten (zie verder - duiding).

Opdrachten (verspreid over vijf 'vurige tongen', één per thema)

1. Roeping

- Roepspel met stoorzenders tussenin: de groep wordt in 4 ploegen verdeeld. Ploegen 1 en 4 staan aan weerszijden van het terrein, ploegen 2 en 3 staan in het midden. Ploeg 1 roept een zin door naar ploeg 4, ploegen 2 en 3 storen door zo hard mogelijk te roepen. Nadien verwisselen ploegen 1 en 2 van plaats, ook ploegen 3 en 4. Opnieuw wordt een zin doorgeroepen. allen
- Raadsel met verschillende tips. Hoe meer tips de vormelingen nodig hebben, hoe minder lucifers ze krijgen. ☺☺☺
  1. Je vindt dit voorwerp dicht bij zee.
  2. Soms zie je het, soms ook niet.
  3. Schepen rekenen er op; het is als een belofte van veiligheid. (vuurtoren)
- Kruiswoordraadsel over de roeping van Mozes (zie bijlage 6) ☺☺☺☺

2. Belofte

- Knip in tijdschriften 5 reclameboodschappen uit die een belofte doen + gesprek: Geloof je ook wat de reclame belooft? ☺☺☺☺☺☺
- Beeld een spreekwoord uit. Eén iemand beeldt uit, de anderen raden. 'Voor jou ga ik door het vuur!' (houdt een belofte in!) ☺☺☺☺

3. Kracht

- Zoek drie voorbeelden van wat vuur kan veroorzaken (vb bosbrand) + vertel als reporter levendig over de ontzettende kracht van vuur in een gefantaseerde situatie. ☺☺☺☺
- Spel: brandende toorts (vlaggenstok). De vormelingen staan in een cirkel. Iemand heeft een brandende toorts (oranje doek of fakkel). Deze persoon loopt rond de cirkel en gaat ergens tussen twee vormelingen staan. Deze twee mensen worden 'verjaagd' door de kracht van het vuur en rennen weg. Toch trekt de kracht van het vuur hen ook aan, ze willen het dan weer te pakken krijgen. De twee mensen lopen rond de cirkel en proberen om ter snelst de toorts te pakken. ☺ 15
- Vind in het woordrooster 7 gevoelens terug die mensen ervaren als gevolg van een krachtig vuur: angst, pijn, ontzag, warmte, rust, verdriet, vreugde (zie bijlage 8) ☺☺☺☺

4. Liefde

- Vind de spreekwoorden in rebussen (zie bijlage 9) ☺☺☺☺
- Breng een brandende kaars over via een uitgezet parcours: vier groepjes tegen elkaar, wiens 'liefde' is het grootst en is dus het snelst? ☺ allen

5. Begeestering

- Zoek 5 woorden die rijmen op het woord 'geest'.
- Houd een pluimpje in de lucht door met z'n allen te blazen. Dit moet lukken gedurende een minuut! (Adem zie je niet, het 'werkt' wel; zo is dat ook met de H. Geest)
- Zoek de vertaling van het woord 'geest' in minstens drie andere talen. Spreek vormelingen aan die een andere taal kennen of roep de hulp in van een catechist.
- Neem een blad papier. Probeer het door met een rietje te blazen een meter verder te verplaatsen.

Duiding

- De vormelingen komen op het afgesproken teken samen op de centrale plaats. Het opdrachtenblad wordt bekeken: zijn alle opdrachten uitgevoerd?
- Er hangt een vergrote afbeelding van de brandende braamstruik. Bij de afbeelding worden de twee woorden (roeping en belofte) door een catechist toegevoegd. Hij verwijst hierbij naar passages uit het verhaal waarin deze begrippen voorkomen.
- De spelleider vraagt aan de vormelingen na te denken welke van de opdrachten bij het woord 'roeping' kunnen passen. Eén vormeling per opdracht komt vertellen. Een andere vormeling plaatst de verdiende lucifer(s) in een blok klei, op heel korte afstand van elkaar (de lucifers moeten elkaar raken). Nadien gebeurt hetzelfde rond het woord 'belofte'. Het is de bedoeling dat we op het einde van deze bijeenkomst een lopend vuurtje krijgen (zoals dominosteentjes elkaar omver duwen, zo loopt de kracht van het vuur van Jezus' boodschap verder!)
- De spelleider geeft aan dat nog niet alle lucifers in het kleiblok geplaatst werden. Straks zullen we daarover nog iets vertellen, ons lopend vuurtje is nog niet klaar.
- Een catechist legt een link met het vuur in de paasliturgie:
Op de vooravond van Pasen wordt in alle kerken de Paaswake gehouden. Die viering begint met het plechtig naar voor brengen van de paaskaars. Drie keer onderbreekt de priester de stoet en zingt hij: "Licht van Christus". Iedereen antwoordt: "Heer, wij danken u". Later wordt die levensgrote kaars ook meermaals in een schaal met gewijd water gedoopt. Vuur en water, licht en Christus: het zijn de symbolen die de band leggen tussen onze doop en ons vormsel vanuit een intense verbondenheid met Jezus. De catechist eindigt de duiding met de woorden: "Dat Jezus' enthousiasme '4God' ook ons mag aansteken tot vurige dopelingen."

Gesprek in kleine groepen

Elke catechist neemt een groepje vormelingen bij zich voor een gesprek.

Als je begeesterde parochianen hebt uitgenodigd, vraag je hen zich over de verschillende groepjes te spreiden. Zij kunnen tijdens het gesprek getuigen.

Richtvragen voor het gesprek:

Even teruggrijpen naar de duiding van daarnet: In de paaswake wordt elke christen elk jaar opnieuw opgeroepen om een vurige volgeling van Jezus te zijn.

→ Wat betekent het voor een christen om in vuur en vlam te staan voor God?

→ Op welke manier laten mensen dit zien?

→ Ken je mensen die bezield door Jezus' voorbeeld voor anderen door het vuur aan?

→ Is er iets uit Jezus' leven dat jou in vuur en vlam zet? Kan je er iets over vertellen?

→ Hoe kan ik als vormeling laten zien dat ik een vurige volgeling van Jezus wil zijn?

De catechist kan eventueel enkele suggesties doen.

Vb. Ik probeer niemand uit te sluiten.

Ik ga na mijn vormsel op zoek naar een plussersgroep.

Ik lach niet om het uiterlijk van iemand.

Ik durf in de klas over Jezus vertellen.

Ik bid wel eens.

Slotmoment

De vormelingen komen opnieuw samen op de centrale plaats.

- Het verhaal van Pinksteren wordt verteld (Het grote avontuur van God en mens, blz. 249). Een vergrote voorstelling van het verhaal wordt opgehangen.
- Bij de afbeelding van Pinksteren worden door een catechist de drie woorden *liefde, kracht* en *begeestering* gehangen. Opnieuw worden de vormelingen uitgenodigd om te komen vertellen over de opdracht die ze uitvoerden i.v.m. deze thema's. Een andere vormeling plaatst telkens de verworven lucifer(s) in het blok klei.
- Duiding: Zoals Mozes en ook de leerlingen een opdracht kregen, zoals ook de christenen elk jaar tijdens de paasnacht geroepen worden om een 'vurig' christen te zijn, zo worden jullie bij je vormsel geroepen om mee de boodschap van Jezus te verspreiden. Dat is niet altijd gemakkelijk en daarom moeten we elkaar bemoedigen.
- Het lied 'Waai alsmaar door' (CD nr. 9) wordt aangeleerd.
- Alle vormelingen krijgen de opdracht om op een blaadje papier een persoonlijke wens van bezieling voor een vriend(in) te schrijven. Op blz. 29 wordt uitgelegd hoe je te werk gaat. De wensen worden verzameld.
- Als symbool van het lopend vuurtje van ons geloof wordt de eerste lucifer in het kleiblok aangestoken. Lukt het om er een lopend vuurtje van te maken?
- Klank – en lichtpresentatie (duurtijd: ongeveer 7 minuten). Hiervoor heb je een lokaal nodig dat je kan verduisteren.
- Je kan deze bijeenkomst afsluiten door het lied 'Koning op een ezel' te beluisteren (CD nr. 11)

Als je in kleine catechese-groepjes werkt ...

Start

Op de tafel staat een brandende kaars.

Zing samen het lied 'Waai alsmaar door' of beluister het lied op de CD 'Go4God' nr.9.

Kern

- Kondig aan dat je een verhaal gaat vertellen over iemand die 'in gang gezet' werd door vuur. Je vertelt dan het verhaal van de brandende braamstruik. Duid zeker op de symboliek van het vuur als roeping en belofte. Laat de vormelingen uitleggen hoe zij die twee woorden invullen/ervaren. Schrijf de twee woorden elk op een kaart en leg ze bij de kaars.
- Vertel daarna het Pinksterverhaal. Duid hierbij het vuur als liefde, kracht en begeestering. Schrijf ook deze woorden op kaarten en leg ze ook bij de kaars.
- Uit het opdrachterspel (zie blz. 18 – 19) kan je voor elke symbolische betekenis van vuur een (aantal) activiteit(en) selecteren die jij met je groepje kan doen. Je kan als beloning na een opdracht ook lucifers uitdelen die de vormelingen nadien in een blok klei zetten, heel dicht bij elkaar.

Slot

- Als je in de mogelijkheid bent een Powerpointpresentatie te tonen, kan je de presentatie gebruiken zoals je ze vindt op de website waar je deze handleiding downloadde. Ook een handleiding om met deze powerpoint te werken, vind je daar. Nodig de vormelingen uit om als een vurig christen, ook na het vormsel op weg te gaan. Zo kunnen we samen ervoor zorgen dat de boodschap van Jezus als een lopend vuurtje wordt doorverteld. Om dat te onthouden schrijven alle vormelingen op een papiertje een wens voor een andere vormeling (geen toewijzing van namen). Deze wensen worden door de catechist bewaard. Op blz. 29 lees je hoe je hiervoor te werk kan gaan. Steek dan de eerste lucifer aan in het kleiblok. Wordt het bij jullie een lopend vuurtje?
- Je kan deze bijeenkomst afsluiten door het lied 'Koning op een ezel' te beluisteren (CD nr. 11)

Symbool om te bewaren tot het vormsel

Voorzie voor elke vormeling een theelichtje. Hoe groter het theelichtje, des te meer plaats is er om de wens op te schrijven. Je kan voor deze theelichtjes best een lichte kleur kiezen. Het blaadje papier waarop de vormelingen hun wens schrijven, heeft de grootte van een theelichtje. Maak vooraf cirkels door met een potlood rond een theelichtje te tekenen. Opgelet: in het midden van de cirkel moet er een uitsparing zijn waarop de vormelingen niets mogen schrijven. Deze uitsparing heeft de grootte van het ijzertje aan het wiekje. Je kan deze best inkleuren.

De wensen die de vormelingen op dit blaadje schreven, worden achteraf door de catechist onderaan in een theelichtje geplaatst. Haal daarvoor het kaarsje even uit het aluminium omhulsel.

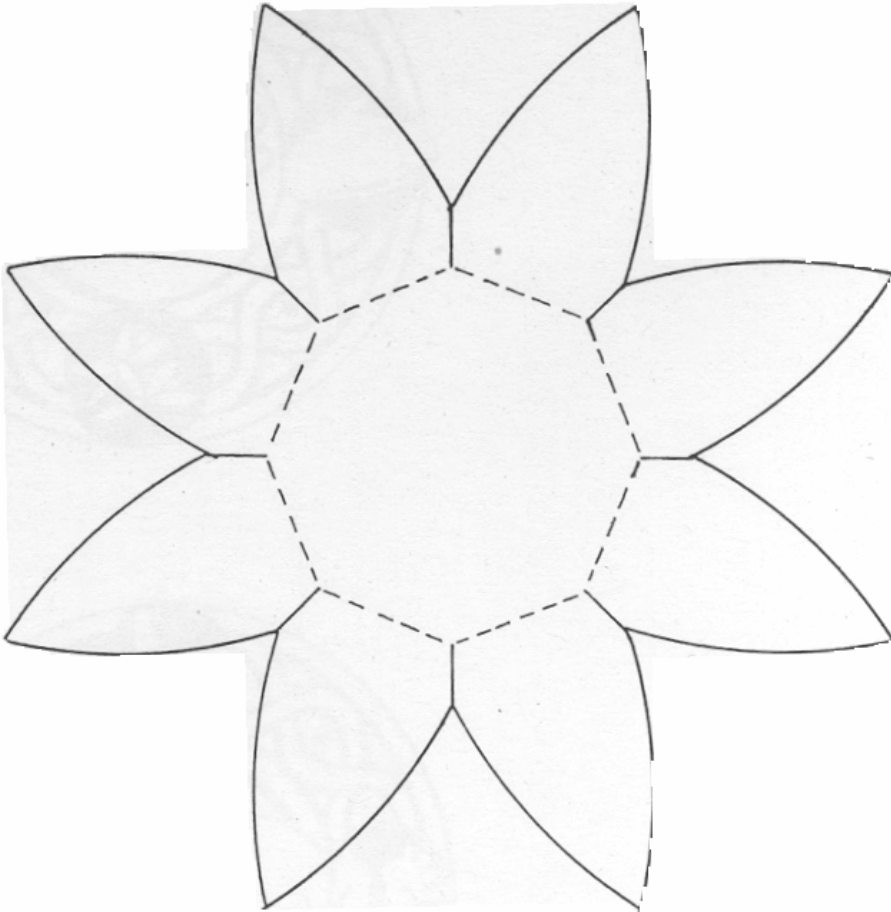
Wanneer de vormelingen dit kaarsje nadien thuis branden, zullen ze doorheen de laatste was, de tekst van de wens kunnen lezen.

Dit is het vierde symbool dat meegegeven wordt bij het vormsel.

Zoals we tijdens deze bijeenkomsten ontdekten, is het vormsel een gave en opgave tegelijkertijd. Zo vormen ook deze symbolen een **gave** (vormelingen krijgen het cadeau na het vormsel) en een **opgave** (door de symbolen thuis opnieuw te bekijken, worden ze opgeroepen om blijvend in het spoor van Jezus te gaan).

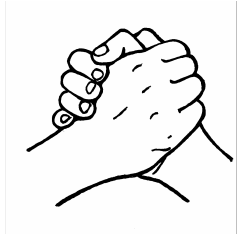

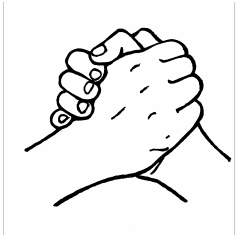

Bijlagen

Bijlage 1: bloemenpatroon

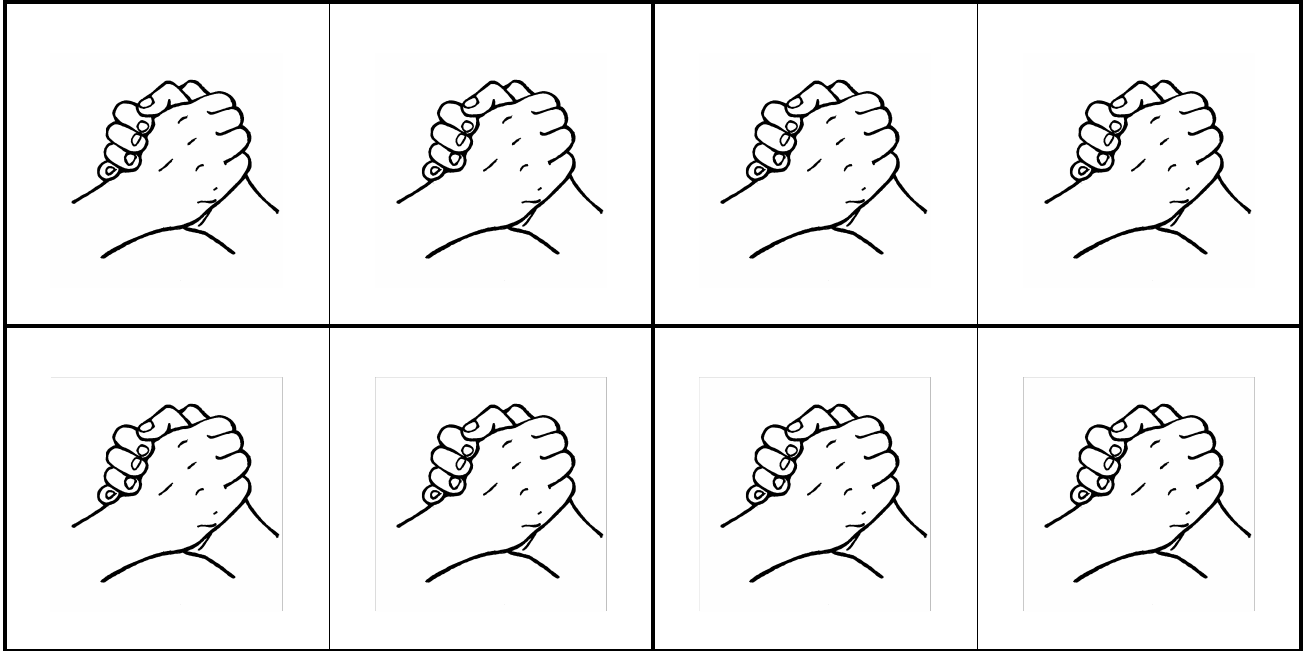
Bijlage 2: spelkaarten voor dominospel

	Een brief schrijven	Een brief schrijven	Een handje toesteken
Iemand helpen			
	Een rolstoel duwen	Een rolstoel duwen	Iemand dragen
Iemand dragen			De handen gesloten houden
De handen gesloten houden		Jezus raakt een melaatse aan	Iemand een hand boven het hoofd houden

<p>Iemand in bescherming nemen</p>	<p>Iemand slaan</p>	<p>Iemand slaan</p>	
<p>Jezus roept zijn leerlingen</p>			<p>Stelen</p>
<p>Stelen</p>			<p>Dat zijn twee handen op één buik</p>
<p>Die twee kunnen goed overweg met elkaar</p>	<p>Applaudisseren</p>	<p>Applaudisseren</p>	<p>Handen aan zijn lijf hebben</p>
<p>Handig zijn</p>	<p>Iemand duwen</p>	<p>Iemand duwen</p>	
	<p>Iemand verzorgen</p>	<p>Iemand verzorgen</p>	<p>Iemand toezwaaien</p>

<p>Iemand toezwaaien</p>	<p>Er zijn handen te kort</p>	<p>Er is veel werk te doen</p>	
<p>Jezus omhelst de kinderen</p>			<p>De middelvinger opsteken</p>
<p>De middelvinger opsteken</p>		<p>Jezus zegt dat onze namen staan geschreven in de palm van Gods hand</p>	<p>Zijn handen staan verkeerd</p>
<p>Hij is onhandig</p>	<p>Iets aanreiken</p>	<p>Iets aanreiken</p>	<p>Met de handen in het haar zitten</p>
<p>Geen raad meer weten</p>	<p>Een deur dichtslaan</p>	<p>Een deur dichtslaan</p>	<p>Iemand kwetsen</p>
<p>Iemand kwetsen</p>			<p>Iemands brief kapot scheuren</p>

<p>lemands brief kapot scheuren</p>		<p>Jezus schrijft in het zand</p>	<p>Delen</p>
<p>Delen</p>	<p>Elkaar de hand reiken</p>	<p>Zich verzoenen met elkaar</p>	<p>Zijn handen er niet aan vuilmaken</p>
<p>Er niet mee bezig willen zijn</p>	<p>lemand de hand schudden</p>	<p>lemand de hand schudden</p>	<p>Een ruit inslaan</p>
<p>Een ruit inslaan</p>	<p>lemand over de wang strelen</p>	<p>lemand over de wang strelen</p>	
	<p>De handen in elkaar slaan</p>	<p>Samenwerken</p>	<p>lemand aan de haren trekken</p>
<p>lemand aan de haren trekken</p>			

Bijlage 3: geschenkkarten

Wat bovenaan mijn verlanglijstje staat: (enkel om in kleine groep te spelen)

GSM	rugzak	een paar schoenen
fiets	ticket voor een pretpark	rolschaatsen
DVD-speler	2 filmtickets	skeelers
Mp3-speler	nieuwe cd	toffe pennenzak en ringmap
gezelschapsspel	cd-bon	knutselpakket
computerspel	geld om te gaan shoppen	DVD
horloge	nieuwe kleren	boek
een goedruikende crème	een mooi kruisbeeldje	een massage met welruikende olie
een jeugdbijbel	boekenbon	een mooie kaars

Wat mij het meest gelukkig maakt:

een dikke knuffel van mama of papa	een complimentje van een vriend(in)	iemand die me verdedigt als ik gepest word
een bedanking omdat ik iets goeds heb gedaan	samen gezellig eten	samen zitten rond een kampvuur en genieten
een stralend zonnige dag	vrede	liefde
een positieve opmerking over mijn uiterlijk	een goed rapport	een toffe klasgroep
goedheid	een dikke knuffel van mama of papa	geduld
een toffe groep in de jeugdbeweging/sportclub, ...	een nieuwe vriend(in)	vriendelijkheid
een nieuwe toffe buurjongen/- meisje	vertrouwen	vriendschap
geloof	zelfbeheersing	zachtmoedigheid
wijsheid	vreugde	gezalfd worden met olie bij je vormsel

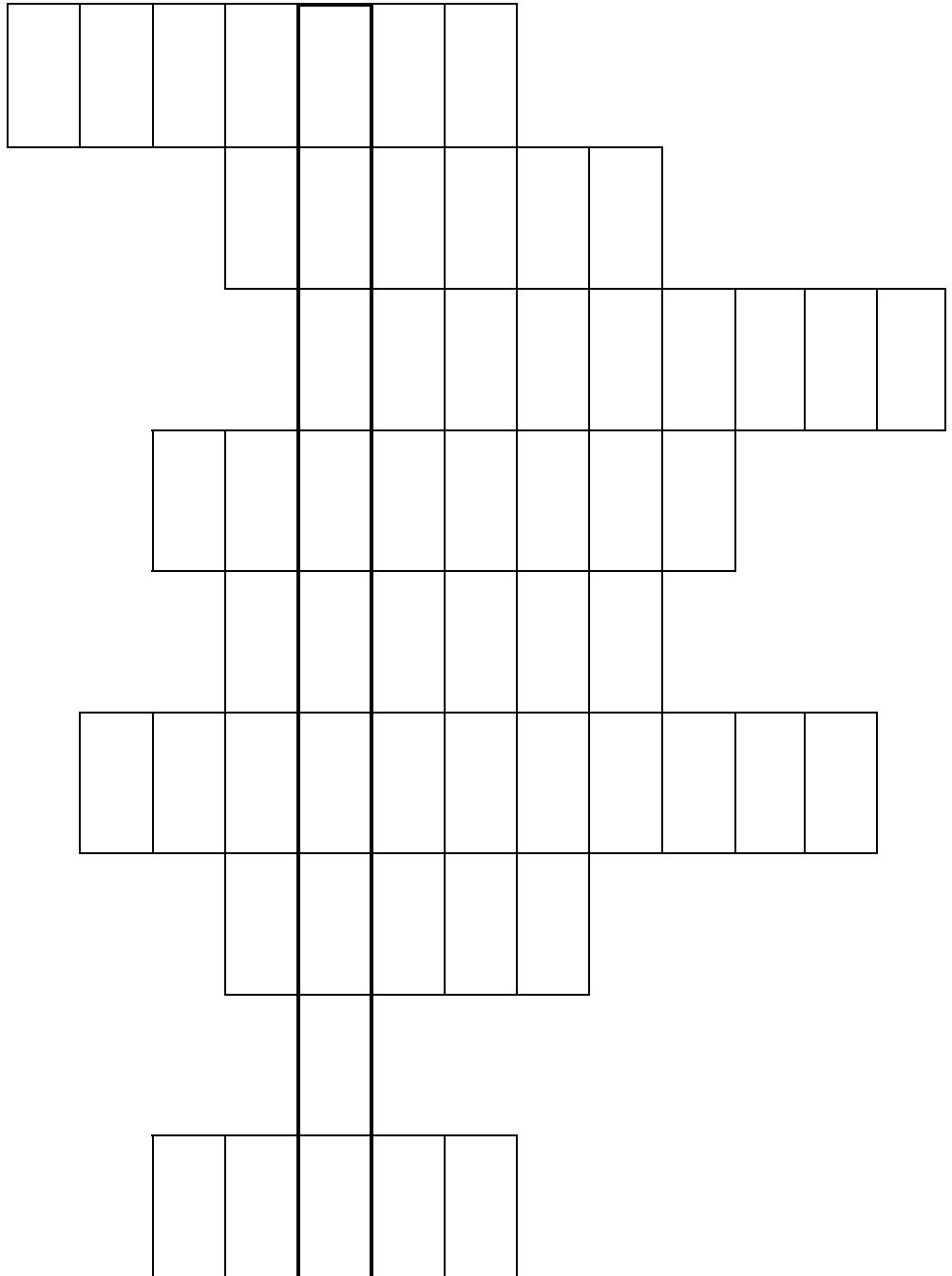
Omschrijvingen:

1. Feest waar jullie je nu samen op voorbereiden
2. Dit leggen je ouders, peter of meter op je schouder wanneer je gevormd wordt.
3. Perso(o)n(en) die je begeleiden naar die grote dag toe
4. Gemeenschap van mensen die in een zelfde buurt wonen en geregeld samen komen in de kerk.
5. Dit doet de vormheer bij jou met olie
6. Zo worden jullie nu in de parochie genoemd
7. Figuur waarmee het hele christendom begonnen is
8. 14^e letter van het alfabet
9. Hiermee word je gedoopt

Oplossing:

1	V	O	R	M	S	E	L						
2				H	A	N	D	E	N				
3					C	A	T	E	C	H	I	S	T
4		P	A	R	O	C	H	I	E				
5			Z	A	L	V	E	N					
6	V	O	R	M	E	L	I	N	G	E	N		
7			J	E	Z	U	S						
8				N									
9		W	A	T	E	R							

1
2
3
4
5
6
7
8
9

Roepspeel met stoorzenders

tussenin

allen

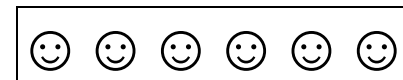
Los het raadsel op

Kruiswoordraadsel

Reclameboodschappen in tijdschriften

Beeld een spreekwoord uit

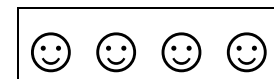
Vuur?!

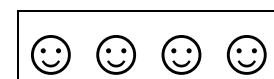
Spel: brandende toorts

Woordrooster

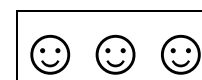
Rebussen

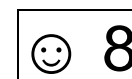
Estafette met kaars

allen

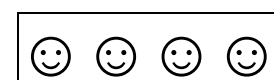
Rijmwoorden

Een pluimpje in de lucht

Geest in verschillende talen

Papier verplaatsen

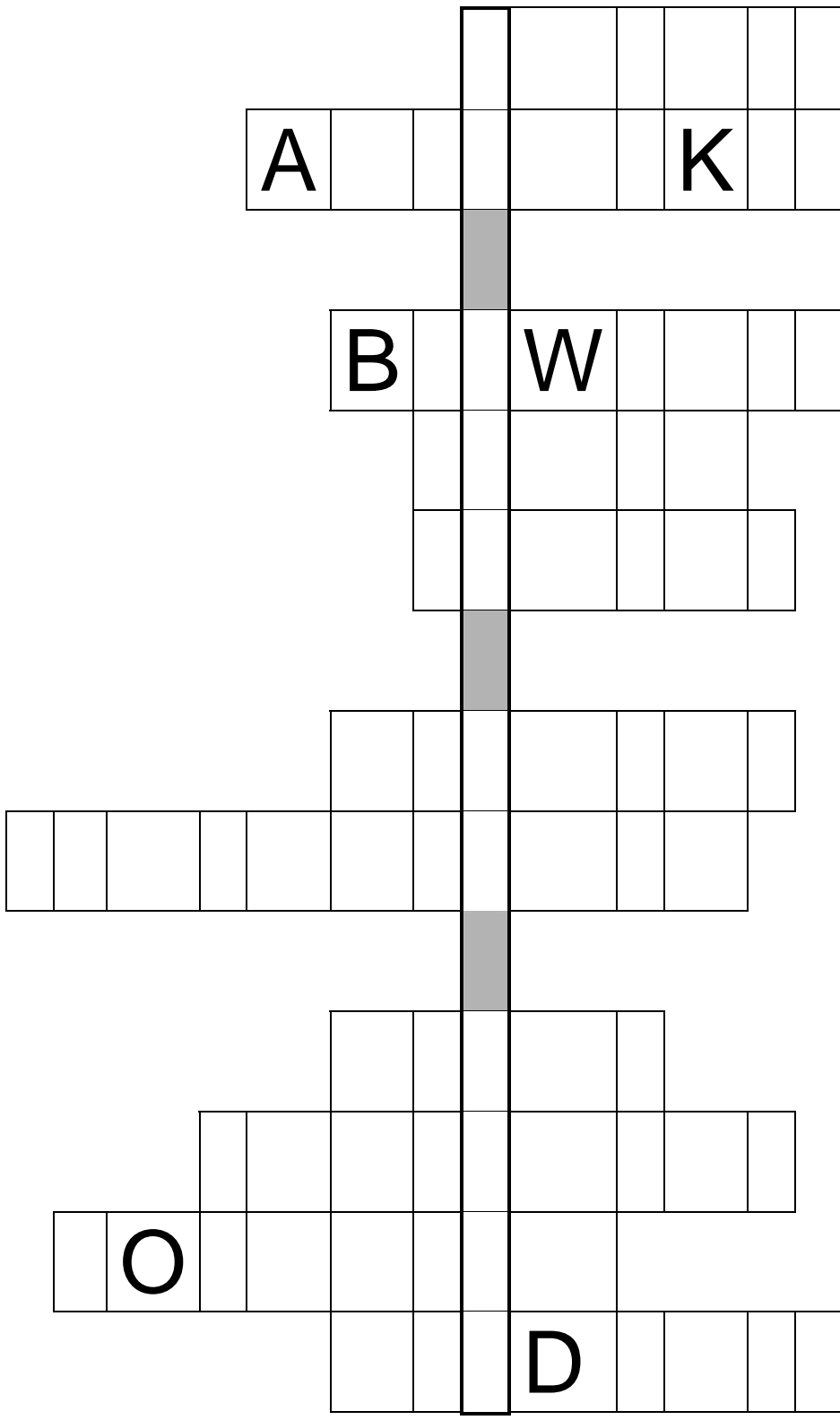
Opgave

1. Het beloofde land van de joden heet nu ... .
2. Mozes durfde God niet ... .
3. Mozes wilde niet zomaar ingaan op zijn roeping; hij had veel ... .
4. De ... gaf uiteindelijk toestemming aan de joden om te vertrekken.
5. In Egypte leefden de joden als ...
6. Mozes en zijn volk trokken ... jaar door de woestijn.
7. Bij de brandende ... werd Mozes geroepen.
8. Deze man werd door God geroepen!
9. God wilde zijn volk uit Egypte ... .
10. Mozes hoedde de schapen in de ....
11. God zei: "Mozes, trek je ... uit!"

Oplossing

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11

Bijlage 7: Woordrooster

Opgave

Zoek in dit woordrooster 7 gevoelens die mensen ervaren als gevolg van een krachtig vuur.

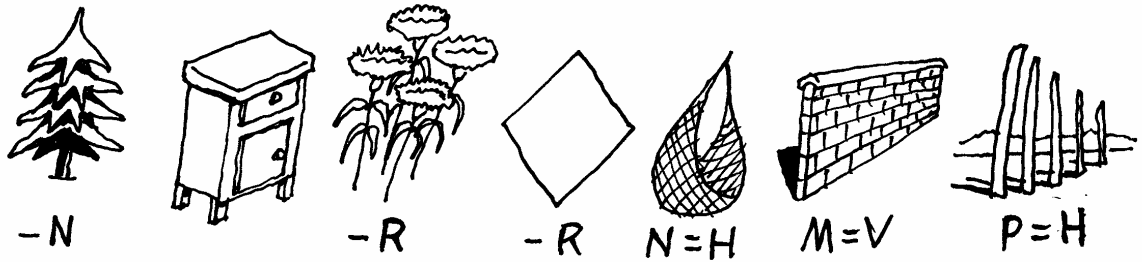
W	O	D	Z	A	V	C	X	T
A	A	R	D	F	E	R	G	H
R	N	Z	U	E	R	U	S	T
M	W	G	I	E	D	I	N	O
T	A	M	S	S	R	J	L	P
E	D	F	U	T	I	E	T	G
U	D	A	S	P	E	I	N	B
I	N	G	A	Z	T	N	O	F
V	R	E	U	G	D	E	E	R
I	E	R	Z	A	H	C	E	B

Oplossing

W	O	D	Z	A	V	C	X	T
A	A	R	D	F	E	R	G	H
R	N	Z	U	E	R	U	S	T
M	W	G	I	E	D	I	N	O
T	A	M	S	S	R	J	L	P
E	D	F	U	T	I	E	T	G
U	D	A	S	P	E	I	N	B
I	N	G	A	Z	T	N	O	F
V	R	E	U	G	D	E	E	R
I	E	R	Z	A	H	C	E	B

Bijlage 8: Rebussen

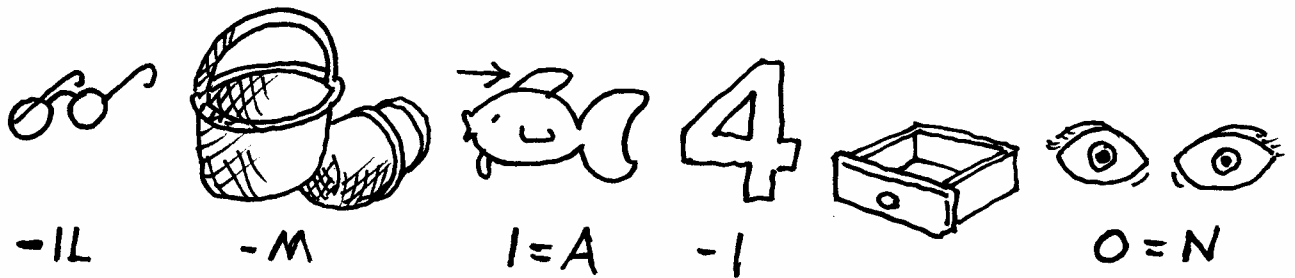
1^e spreekwoord

2^e spreekwoord

3^e spreekwoord

Oplossingen

1. De kastanjes uit het vuur halen
2. In vuur en vlam staan
3. Branden van verlangen

Bijlage 9: Teksten van de liederen

GO 4 GOD

tekst en muziek Johan Govaerts

Samenzijn als kiezelsteentjes naast elkaar.
Om ons heen het water, nee niet even maar.
Duiken in de kring van Jezus' eigen kleur:
dat geeft ons een prima humeur!

refrein:

Go 4 God! Go 4 God!
't Is geen fantasie, maar leven tot en mét!
Go4 God! Go 4 God!
Want zijn deur staat nooit op belet!

Handen uit de mouwen voor m'n medemens.
Samen mogen bouwen aan Gods diepste wens.
Handen op de schouder als een goede vriend:
hij duwt ons vooruit op de wind.

Jij komt ons verrassen met wat wijn en brood
en we zitten samen in dezelfde boot.
Varen op de zee: dat hebben wij geleerd;
samen loopt dat voortaan gesmeerd.

Jij hebt ons geroepen om op weg te gaan.
Worden zoals Jezus en zijn stem verstaan.
Merken onderweg: een warme wind die waait:
't vuur van God dat in ons oplaait!

SPAN EEN DRAAD

Chirolied

tekst Piet Spanhove-C.Desoete muziek Carlos Desoete

Bij jezelf en om je heen zie je 't zo vaak gebeuren:
een mens die rond zijn eigen draait, begint al gauw te zeuren.
Alleen op een eiland leeft geen een, je weeft maar draden om je heen;
een ander wordt voor jou tot last, je zit verstrikt, ja, je zit vast.

refrein:

Span een draad, weg uit jezelf,
bouw bruggen en smeed banden.
Maak de sprong, stap uit jezelf
en neem jezelf in handen.

't Komt er nu voor ons op aan om uit onszelf te treden,
om heel bewust naar and'ren toe ons netwerk te verbreden.
Dus blijf niet steken in je hoek, da's niet meer te verkopen.
Want kleine mensen zijn op zoek, naar tekens om te hopen.

Span je draden wereldwijd, doorbreek de enge grenzen
naar oost en west, naar noord en zuid: 't gaat overal om mensen.
Een droom van vrede eens voorgoed, die roept om te geven,
opdat wij samen doen wat moet, verbonden echt gaan leven.

O NTEI YA BUTU

Lied uit de Zairese ritus

O ntei ya butu nayoki lolaka la ye:
Kristu akobenga ngai (2x)

refrein
(Ngai oyo) Ngai oyo nayoki e;
(E Yezu) Yezu akobenga ngai;
(Natika) Natika mambi ma nse,
nalanda Kristu bobele tee nsuka (2x)

O ntei ya butu namoni mwinda mopeli;
Kristu akobenga ngai (2x)

O ntei ya butu nakumisi Nzambe wa ngai;
Kristu akobenga ngai (2x)

Vertaling

Midden in de nacht heb ik de Heer gehoord,
Jezus roept me,
opdat ik al het kwade van de wereld zou
afleggen;
om Hem te volgen voor altijd.

Midden in de nacht hoor ik Zijn stem,
Kristus, roept me.
Midden in de nacht zie ik een licht,
Kristus roept me.
Midden in de nacht loof ik mijn Heer.
Kristus roept me.

ER TEGENAAN

tekst Pol Hendrix en Johan Govaerts, muziek Johan Govaerts

Hoelang zal het duren, wie houdt het uit?
Buren worden vijanden van Noord tot Zuid.
Grenzen tussen mensen, ieder z'n land...
Duizenden die hopen op een nieuw bestand!

refrein
Is 't weer zo ver "eigen kliek, eigen klub"
en toch weer 'ns iemand de dupe.
Hoelang zal het duren tot w' elkaar verstaan?
In vredesnaam dat is echt niet gek:
gedaan met geduw en getrek!
Liever doen we 't samen, gaan w' er tegenaan!

Zonder eigen woning, zonder een thuis
blijven teveel mensen vreemden op de buis!
Vluchten, overleven, is er nog tijd?
Waarom al dat strijden, waarom al die nijd?

Dan tóch nog geloven: vrede begint!
Wees maar zeker dat men jou een dromer vindt.
Handen uit de mouwen: niet meer alleen!
Samen durven bouwen houdt ons op de been!

BIJ 1 IN 'T GETOUW

Gebaseerd op Pred. 4,4-16

tekst en muziek Johan Govaerts

Al zeggen ze: "t is zinloos", toch maken we 't waar!
We kiezen voor de vrede en óók voor elkaar.
We vlechten onze touwen tot draden bijéén;
akkoord? Komaan, iedereen!

Refrein
Bijéén in 't getouw!
Voor de draad ermee, niet later, nee,
maar samen gaan voor jou!
Bijéén in 't getouw.
Op het kruispunt met die rode draad van jou.

'k Zie mensen zich verrijken; ze zitten vanvoor:
ze knippen op hun eentje hun draden maar door.
Wij durven onze touwen verbinden tot net,
en kijk: wie valt, wordt gered!

We gaan tot op de draad hier, want niemand is nep.
Zo blijven wij verbonden als deel van een web.
Een schouwtoneel van knopen heel dicht bij elkaar.
Een droom, hij ligt voor ons klaar!

WE ZEGGEN HET VOORT

tekst en muziek Johan Govaerts

Zoals een mens die je komt melden:
Een nieuwe toekomst komt in zicht:
Bevrijding midden het geweld
En in de tunnel eind'lijk licht.
Die tijd, zegt Jezus, is gekomen;
Het rijk van God staat voor de deur!
Je hoeft niet langer meer te dromen,
Breek uit die dagelijkse sleur!

refrein
We zeggen het voort, en zetten het door,
bezingen in koor, dat ieder het hoort!
Een hartelijk woord, dat iemand bekoort;
God klinkt erin door, we zetten het voort!

Kom, vriend en toon me je kwetsuren,
ik maak een nieuwe mens van jou.
Neen, niet alleen voor korte duur,
Maar 'k zeg m'n aandacht toe aan jou!
Wie het met Jezus' woord wil wagen
komt uit zijn bed om op te staan
om uit het tellen van de dagen
een ander ritme in te slaan!

Gebruik je oren om te horen,
kijk goed en knijp geen oogje dicht.
Kom Jezus' voorbeeld op het spoor,
doe meer dan enkel maar je plicht.
Laat angst je leven niet verzuren
en zing je levenslied, want God
is niet een droom van korte duur,
maar liever liefde dan gebod!

PETRUSLIED

tekst en muziek Johan Govaerts

Simon is een jongeman die van water houdt.
Hij vist er nu al jaren lang en heeft een boot gebouwd.
En als hij 's avonds Jezus ziet, dan kent hij hem nog niet.
Maar Jezus zegt hem: "Wees niet bang en zing met mij dit lied..."

refrein:

Ik wil met je meegaan, neem me bij de hand.
Toon me waar je woont, vertel me van je land.
Ik zie vele nieuwe vrienden om me heen.
Ik begin opnieuw, ja ik ge mee meteen!

Jezus lacht en zegt: "Ik noem jou Petrus nu voortaan;
Zoals jij voor mijn dromen gaat, jij bent vast kei-bekwaam!
In vissen ben j' een specialist, al is het middernacht.
Ik haal je uit de duisternis, kom volg mij elke dag!"

Jezus kiest zijn vrienden uit en dat zijn wij vandaag.
Hij nodigt ons aan tafel uit en stelt ons deze vraag:
"Kies jij ook om op weg te gaan naar mensen aan de kant
en sta je stil bij wat ik zeg; breng jij mijn droom tot stand?"

ALLELUJA

tekst en muziek Ludo Peeters

Alleluja, alleluja;
Alleluja, Amen.

Laat ons zingen voor de heer die wondren doet,
laat ons zingen en spelen.
Laat ons zingen hij geeft telkens nieuwe moed
om ons leven met anderen te delen.

WAAI ONS DOOR

(naar "Walk in the Light")

O, Goede Geest, die om ons is:
waai, waai, alsmaar door!
Je licht vult onze duisternis:
waai, waai, alsmaar door!

refrein:

Wai, alsmaar door
Wai, alsmaar door
Wai, alsmaar door;
God, daar gaan we voor!

Bedem ons met Jezus' Geest;
waai, waai, waai ons door!
Het vuur dat onze kou geneest,
waai, waai, waai ons door!

O, Vader Zoon en Geest tesaam,
waai, waai, alsmaar door!
We willen leven in jouw naam,
Wai, waai, alsmaar door!

SAMEN VIEREN

tekst en muziek Johan Govaerts

's Nachts zit ik mij soms wel af te vragen:
sterren, waar zijn jullie toch vandaan?
Maan, waarom geef jij ons zoveel nachten licht?
Wie heeft voor ons dit wonder ooit gemaakt?
't Is de goede Geest, die altijd is geweest,
Die 't leven zelf verandert in een feest.

refrein
Samen vieren, kruiken wijn.
De tafel versieren: we horen erbij!
Samen vieren: wij hier en nu.
God zal ons bezielen: de beste wijn nu!

Jezus is de wijn waar wij op wachten:
Hij gaat met ons mee op onze weg.
Hij draagt ons voortdurend in gedachten mee.
Op zee of land, hij effent ons de weg.
Hand in hand voortaan gaan wij ertegen aan:
met Hem als gids op onze levensbaan.

Doe dan maar die kruiken vol met water,
samenwerken dat is om te doen.
En het geeft niet dat je soms een flater slaat,
want Hij is in ons midden, net als toen.
Het is zijn gelaat dat ons heeft aangeraakt
en 't beste in onszelf heeft losgemaakt.

LIEDJE VAN VERLANGEN

Gebaseerd op de Zaligsprekingen
tekst en muziek Johan Govaerts

Geluk is Hij voor alle kleine mensen
die nog buigen voor Gods Woord en droom.
Want waarheid wordt wat zij zich wensen:
een paradijs met God op de troon.

refrein:
Koning op een ezeltje. Leeft in ieder vezeltje.
Stem voor al wie fezelde. Lang verwachte vriend.
Vuur dat niet zal doven. Onderste steen boven.
Aan de kant geschoven. Die ons allen dient.

Geluk is Hij voor al wie hier moet wenen,
want vertroosting namens God breekt aan.
Met zachte moed zien al die wenen
een nieuwe aarde, van hen voortaan.

Geluk voor al wie hunkerend naar leven,
naar gerechtigheid en vrede zoekt,
breekt aan voor wie zijn kind gebleven
want vader wacht hen om de hoek.

